TO THE READER

KINDLY use this book very carefully. If the book is disfigured or marked or written on while in your possession the book will have to be replaced by a new copy or paid for. In case the book be a volume of set of which single volumes are not available the price of the whole set will be realized

SRI PRATAP COLLEGE
SRINAGAR.

LIBRARY

Class No. 891.441
Book No. H34A
Acc. No. 15981

4 JAN 2006

جملہ حقوق محفوظ ہیں

۷۸۶

چھاپ غلام محمد نور محمد

مَا رَمَیۡتَ اِذۡ رَمَیۡتَ وَلٰکِنَّ اللّٰہَ رَمٰی

کتاب ہذا

مجموعہ معجزاتِ حضرتِ رسولِ اکرم

صلی اللہ علیہ وسلم

15981

یعنی

اعجازِ غریبہ کلاں

بزبانِ کشیری

مصنفہ جناب فیضمآب مولوی پیر غلام حسن شاہ صاحب کھویہامی مرحوم

مصنف تاریخ حسن وغیرہ

جس کو

غلام محمد نور محمد تاجران کتب کشمیر

سری ارنبیر گنجہ بازار سرینگر نے

نعمانی پریس دہلی میں چھپوا کر شایع کیا۔ قیمت ۱۰ر

کاتب نظام الدین قاضی خانیاری

اعجاز غریبہ کشمیری کلان

بسم اللہ الرحمن الرحیم

کنم عنوانِ نامہ حمدِ باری

خدایا غنچۂ دل فولہ ناوُم
نسیمی بخشوم از باغ شریعت
بباغ معرفت بلبل مہ کرتم
بہ گلبانگِ فنا بیخود کروم مہ
بہارِ گلشنِ اسرار ہاوُم
کروم سرمست در گلزارِ دیدار
چو بلبل طبع من کرتن خوش آواز

گلاب از گلشنِ توحید ہاوُم
نشاط از عیش آبادِ طریقت
بگلزارِ حقیقت برمُشرر تم
چو بو در گلِ بقا با خود کروم مہ
چو نخلِ طورِ گل مہ فولہ ناوُم
شگوفہ ہاوُم از گلہای انوار
نوائی خوش دلیم در باغ اعجاز

بخوان نعتِ جنابِ شاہِ لولاکؐ

نشاطِ آفرینش ولکٹ چھوی
چو گلشن فول جہان از نوبہار تش
برائی سیر گاہِ شاہِ لولاکؐ

شگفتہ از نسیم مصطفیٰ چھوی
زمین کشمیر چھ باغ شالمار تش
جہان آرا چھ و باغ جنت افلاک

٢

منگ درگاہ ایشان چھوس لوازجان | مۂ چھم ہانگل بگردن حُبّ ایشان

نویسم باعثِ تصنیف نامہ

سپن خوش مجلسا وقتِ بہاران
زِ مجلس دِیو عزیزن اک برمزہ
مۂ دِیومس چھوی سو بکوا ساہ عجائب
نہ بوزم از احادیث وخبرہا
اُیُوز ٹھراوُمت چھوی قصہ خوانو
دِیُوم تم قصۂ حضرت خدیجہؓ
مۂ دِیومس قصۂ مُسند کر لکھی بوی
چھونت منز قول نا شایان ونومت
چھہ اُمّ المومنین سرکارِ امجد
بسانِ قصۂ شیرین وعذرا
لوندولنڈو جھولِ زمانہ
معاذ اللہ یہ چھوی لسیار داشوار

بگلزاران سمی احباب یاران
پرُواس قصۂ امیر حمزہؓ
اُیوز ونومت سٹھاہ ٹرتہ غرائب
نہ ڈیوتھم در تواریخ وسیر ہا
پرن چھی کامہ ملہ اس کرتہ مالنو
لکھت دِم سوی پرن منت مہ ہیٹ چھہ
بمجلس بد پرک دُور از ادب چھوی
لوڈر در شانِ الاشان دِتموت
چھہ لازم تس رچھن تعظیم بجید
پران چھی قصۂ مُسند عام ہر جا
کران چھی تت سرودِ عاشقانہ
خدا وہم نبیؐ ان پٹ چھو بیزار

٣

بیانِ قصۂ لیلیٰ پریشان
وُنن سوز وگداز از عشق ایشان
وُنن تس ماجہ ہند خانہ چھوا فوس
کرن آرایش ما در چھوا فوس

بنزلو دلبرِ خود شاہ سازی
کرن گرخ از برای نغر بازی

متھ بلہ آیہ ژکھ از بہرِ لیر
برائی نانزا بُڈ ہیوہ نزا اتش
چھ بے غیرت رئیسِ ملکِ کشمیر
کرِس کیاہ پاسِ کلمہ چھوم گلوگیر
مہ پرائی جانِ من اینِ قصّہ اصلا
پرِن بہتر چھو ہر لحظہ بادراک
یہ بوٗزت دوستن دپوم کہ بہتر
سٹھاہ کرِنم لجاجت تنگ کرِنس
سوٗ گو آزردہ ازمن گوس لاچار
کرم اندیشہ ہا از فکرِ جانسوز
چھو بہتر بعدِ ذکرِ حق بہر باب
بیان کر معجزاتِ خاص بیچون
نہ چھوی ہرکینہ اک نومت الی الآن
دلس خوش گوم لولن زور کرنم
مہ کرہم تو دہ امداد و عنایت

مہ گو ناخوٗن جگر از بہرِ مادر
خداوندِ سزا روزِ جزا اتش
سوٗ خرگٹھنا کرِن در شہرِ تشہیر
وگرنہ در کمانؔ سوم لذتِ تیر
گژھی بیزارانِ پٹھ حق تعالیٰ
کلامِ حق کلامِ شاہِ لولاکؐ
ژہ وَن قصّہ پرِ و سوٗی آسہ خوشتر
مہ کنہہ بوزنہ اصلا جنگ کرمس
کریس کیاہ زاہنہ کرمت چھِمنہ اشعار
بگوشِ ہوشِ دپوم ملہمن بوز
پرِن نعتِ نبیؐ با ذکرِ اصحاب
بکشمیری زبان از طبعِ موزون
چھوٗتن سنز خاص و عامن فائدہ جان
محبت گوم غالب شوقہ کرنم
مہ ژھاندام معجزہ آنم روایت

اعجازِ غریبہ
ہو ادرج روضۃ الاحباب و دیگر
سیرِ مصطفیٰ چون معارج و چھم اکثر
ہنی یاہ معجزہ تمہ ابن تحواہ
امہ کرمک ترجمہ حضرت عبداللہ
بچون ہمیدن عنوانِ پُر فیض
محمد مصطفیٰ سالارِ اکبر
خدائن سوٗز در دُنیا پیغمبر
کرُن ندرِ یہہ جہان سوٗی تاجِ مرسل
پیٹھن بعدِ خدا برجملہ افضل
دتن تس معجزہ بیحد و غایت
لوکن دعوت کرن سوٗی ییٔن ہدایت
اتھ ساس نہ معجزہ کرمت مشہور
ازان جملہ چھ خاصہ ساس مشہور

پیغمبرن اکھ نازن بشیر اسو
پیر اکھ معجزہ اکھ خاص نسخہ اسو
کرامی معجزہ بیر ساری زمین
تمامی تن ودتن بیر غصہ غم بکن
کڈوی پیغمبر بلہ بیر آگنی
حق تعالیٰ ابر ازرنگ
مجھیم حق تعالیٰ احکام باری
خبابن بیان کرِ ازاحکام باری
دوستن حضرت اصلاف جاری ازکرانان
سلیمان اوقات پیچی تب اتھ مقصود بیکاوات
دفنس بیان بیتیاو اندرین بیان
خبابن بیان نسخہ مغفیر و اندرین ان
سارو دی انجبان بیان

اعجاز غریبہ
سو ڇهوي معجزہ ٿئي سرور انبيا لوي
تهن يا ري ڪئين ٿا ونہ والوي
خعبر ان لعنت نبي صلي اللہ عليہ
هيئن ڪنهن پيو لوڌ بسان ان زاري
ساري ڪئين ٿهيو ڪلہ قربان
تنهن ۾ ڇهين چاڻي اسين زاري
ساري ڪئين ٿهيو ڪلہ قربان
خالقن ٻنهي زمني ٿي جاري

سهاتم معجزہ ماون علائي	يہ ڪنيزا ہ تم ٻڌهن تي لو بنائي
سهاهن معجزہ ڏليشت اٿر گو	سهاهن معجزہ ڏليشت حضر گو
ٻمين خوش آسو قسمت ڪرنہ اقرار	ٻمين بد آسو قسمت واتو درنار
دلپوس ڪنيزو ٻمير جهوڪ ڏ ہ برحق	دلپوس ڪنيزو ڪرت ڏيي سحر مطلق
ازانجملہ ابوجهل لعين	وليدن تہ ابو لهبن خبيش
سهاہ آثار ڏليشت ڪرڪہ انڪار	تمن بد آسو قسمت وات درنار
بچشم خود ڏٺهت سرڪار والا	ڪرڪ تن معجزن انڪار وحاشا
بحمد اللہ قسمت سالو ٻو جان	اُنن نہ ديدہ ايمان معجزو سان
ڪرس پڙہ معجزن سارن برابر	ٻميس ٿنڪ ڏود بيشڪ هود ڪافر
اُثر زان معجزہ تا روز آخر	چهہ باقي درجهان امير دفاخر
ولي يد دي ڪري ظاهر ڪرامت	نتيجہ معجز ڪ ڇهوي تا قيامت
ڇهو لازم لعبد ذڪر حق بہر ڪس	پرن ذڪر رسول و اوليا بس
پرڪ يت جايہ ذڪر شاہ لولاڪ	تتن رحمت چهہ نازل ايزد پاڪ
ٻميو يارو پر وصلوات ساري	بروح مصطفیٰ محبوب باري
ٻميو ساري سمت پاري لگوتش	ٻميو پادن پرن لادن هموتش

ساري ڪئين ٿهيو ڪلہ قربان
زمين تهاو ون زيبو زبان
ٿهيو پر جهان ٻنهي اخ پيارنگاري
تنهن ڪاوس ٿهيو ڪلہ قربان
ساري ڪئين ٿهيو ڪلہ قربان
چانہ سيبت لو جهان لتيبداري
چانہ سيبت آسمان جهوڪ ڏيا ران

۵

چانہ سيبت ڏنار ڪور خبت ڏنو پاري
ساري ڪرہ هوي ڪلہ قربان
موي چانو عنبر مشڪ تتاري
روي چانو آفتاب خوتہ تابان
خوي چانو رحم توڪ دريا وجاري
ساري ڪرہ هوي ڪلہ قربان
شوق چانہ جگر س ڇهم زخم ڪاري
الشہ ڪرہ خون دل پهوس ماران
هول اگم زالوتس چان لولہ تاري
ساري ڪرہ هوي ڪلہ قربان
ذڪر دون ڇهم چان لولہ پياري
للہ دون پار سول ماڻوظ پيان
بلبون زد دم نغم نغمہ ساري
ساري ڪرہ هوي ڪلہ قربان

اعجاز نغزیه

پس پیدا ارزان عرش و فلک هم
ملک هغا زکړی دیمن ارواح آدم
پس تر آن لوړی تر عرش والا
ستن تر ساس ورهبه لو ده ذکر مولا
قرار کړی وی د یوه لوح محفوظا
دیوکړه ساس رهنه آسو محفوظا
پس ننګ ګڼه و میکائیل و جبرئیل
بحکم حق بدنیا باسرافیل
بحکم ازجانګاه روضه ی النور
معطر خاک نورانی چه کافور
نبکن آن خاک نورانی با جلال
بجمت واتا وک قدر مثقال
کړی آمیخته با لور عالی
بجو هس غفران کافور حالی

٦

کړی تنت ادرن با سلسبیلش
ممبک ونیل وح با د معینش
شراب پاکی تنت بینت بلبو
دبستن آسمان فرش باو
بیرتنت غوطه دلرا نهار جنت
دنور تنت بلکن سعفه فسه یمن

کیاه کړه مانس نفس اماری	شیطان کړنس حال حیران
ګالوس لوبن نه آهنکاری	ساری کړه هوی کله قربان
دوه ګیهم نیرت درنبه کاری	پوه ګوم شراونس هی ارمان
کوه چهم وډه پټ ګنهګ باری	ساری کړه هوی کله قربان
یانبی ژه سوا کس کړه باری	ژی چهوک عاصین هند پښتبان
بیته کیو تنه چهی سان ذمه واری	ساری کړه هوی کله قربان
محشر که دوهه اسه چان سرداری	امت پته پنه پکه وته وان
یاشفیع یاشفیع کړنه رستګاری	ساری کړه هوی کله قربان
غلام حسن کړنه غمخواری	تاون زده آو زیر دامان
آتش ره اصی ګاستس خواری	ساری کړه هوی کله قربان

بخوان ای جان ظهور نور حضرتؐ

بکهن چهی د معارج اهل فطرت	سپین اول ظهور نور حضرتؐ
دیوک لو لچه ستن بیاس ورهبه ارنجود	ز دنیا پیشتر سوی آسو موجود
سپین سوی ګوډ وجود کائناس	سپین سوی اصل ماده ممکناتس

لدنت نهاوک سعو فسه یمن آروکی
لدنت نهاوک ګنج ده اروکی
بدرګاه پته منقدس کنج ده نهاوکی
باق عرش وبزان نهاوک
کړی کپ یامنت مرکب جمعه برده
الغرض آن ماده نور تب چابه الکښت چی حالی
تمبن منت باتر نبس ارنبه باتن نوره حالی
کړی تنت بله بیداره مر پیاده مدور
سپین نابنده تنه نور علی نور

اعجاز غوثیہ

سہو ساری سمن یاری کئی کنیں

ہیچ یا دن پڑہن لادن ہیچ پنیں

سابعہ از ولادت فخر المرسلین حال

صفیہ ابن عبد المطلب کرہ

روایت چھی کرن کی خنتیجہ حضور

دین انہ حضرتس وقت ولادت

جوابرس دوہ ابرہ از روی سعادت

ہنگام حضرتس تولد از صفائن

اگرچہ آسوتن زیبندہ چہرہ ڈکہ تابندہ تر آسوتن جہ زہرہ

سپن از روی آدم باز مستور کرن تم روی حوا شعل طور

سو گو از چہرہ حوا جدا از زود دتن جلوہ بروی شیث خوشنود

یہی پاٹہن ز اصلاب منور دتن جلوہ بارحام معطر

ز مطلع سرکڈن چون نور روشن کرن رخسار ابراہیم گلشن

چو از روی خلیل اللہ سپن دور کرن تس ہاجرہ رخسار پر نور

ز روی ہاجرہ چون گشت بیتاب کہتو از رخسار اسماعیل مہتاب

از انجا آو آن نور تمامی باصلاب و بارحام گرامی

کرن تم سیر پرت برچرخ مہتاب پوانی والتو آن نور جہانتاب

دتن جلوہ زمطلع دراو چون ماہ برخسار مناف آن صاحب جاہ

منافن تش جدا گو آن ستارہ ڈکس ہٹ ہاشمس کہتو سوی دوبارہ

جدا بہ نور گو از روی ہاشم بروی عبد مطلب تو چمک تم

چون شد آن عبد مطلب نور افشان سپن از روی عبد اللہ درخشان

ز عبد اللہ سپن آن نور مستور کرن تس آمنہ رخسار پر نور

سہو یارو پڑہ و صلوات ساری بروح مصطفی محبوب باری

۷

اول ...

دوہیم ...

پنجم از مشک و عنبر ...

ششم مہر نبوت ...

ہفتم ...

سپُن دریاءِ ساوہ خشک یکبار
دلوکہ وِدِ سماوہ آسو پُرشور
جناب بلہ زاو از فرمانِ باری
وسِت ہیو سرنگون تختِ عزازیل
دلوک از لطف او وہی برابر
مُروّج آہی گیمتِ در زمانہ
خبر از غیب تم ساری ونن آس
جناب بلہ زاو از حکمِ خداوند
سطیح اک راہبا آسو ہی عجائب
سرِ سینہ زہ اچھہ گوش و دہن تِس
نہ رِ رنگِس ہتِس بنداہ وچھکنہ
بدن ہتِس نہ وٹان آسی وگوزن
یتِن احوال یِس یِس تِس پرژہن آسو
شہ ہنت ورہ کرن تم زندگانی
دپُن بلہ ہیو وسِت ایوانِ کسری

پرستش لو کرن تِت اہلِ کفار
ہو کھت آسو گومتِ از گردش دور
گرژہت اک ساس ورہہ گو سو جاری
چہل شب گو سپہ رِختِ عزازیل
گبر بالکل زِ نان زِ ای تکبیر
سٹہاہ راہبن کاہن ہر کرانہ
ہِتِن کُن لوک در ہر جا منہ آس
سپُن یکبارگی مانتھر ہتِن بند
سر و گردن دلوک تِس آسو عجائب
اَڈج آہی نہ بالکل در بدن تِس
وتھن فیرُن ہہُن تِس زاہ وچھکنہ
لذتِ بخچس اندر ہر جایہ نیوُن
خبر یِزِ پاٹھ تِس غنیچ ونن آسو
جناب بلہ زاو گو فوراً سو فانی
سٹہاہ ہیبت سپُن بر جانِ کسری

اعجاز نبویه

سه ساله دوده ماجی رهیو نبکریم
دو ماهس بایه مودس در مدینه
د پوک شش ساله بامت و آنحضرت
مدینس منزر تهاتم آهن فیران
برابوا وات دتو تمنه آمنه جان
سو حضرت دکهنه دوه ماهس سیت
ستن و رهن سو عبد المطلب پال
عزیز از جان عزیز از جمله فرزند
بهن منزد اتو آن سرور با کام
ازان حضرت تی ڈالن نه دورر
برای دفع گرمی در سواری
سو ابرک سائیبانه تس بهر راه
درخت و سنگ تس شاهن بهر سو
بحیرا اهیاه اک سو خوشنام
چو در دیر بحیرا وا تو مرسل

کرک تس شق صدر انجا بتعظیم
کرک در خاک پاک انجا دفینه
مدینه ماجه پنهنی نیو بحضرت
بسوی مکه فیرت آی نیران
کرک تت جایه دفن از حکم یزدان
بمکه آو ام امینس سیت
سپن تس پته ابوطالب تس پال
بعمر خود رهن تم آن جگربند
ابوطالب سپن راهی سوی شام
سو نیو تم سیت پانس کرته پور
کران آسو ابر تس پٹ سایه داری
پکانی آسو بر سر سیت همراه
سلام آسی کران امرد خوشخو
میان دیر اثنای ره شام
بآسایش قدم تهاون گلس تل

اعجاز نبویہ

مجوان حوالش از بعثت و ہجرت

ییمن چل سالہ پامت بس تو حضرت
قدم در چل و یک شان بنظرت
منش تس بہ آو جبرائیل اخلاص
ولون تس خلعت پیغمبری خاص
خزاین سوزنس پرٹ وحی قرآن
کرن زوکن جہان از نور ایمان
بہن ور بہن کرن دعوت ارشاد
سہاہ مخلوق گے از کفر آزاد
ویلہ کفار مکہ آس بدبخت
دونو کرن تس حضرت پیدا سہاہ سخت
کرک ہجرت زمکہ در مدینہ
دپیہ اکس دپس رواج اندر مدینہ

خرامان گو یکین آن شاہِ مُرسل
سُو گل گو تازہ فوراً میوہ ت دای
کو لِک احوال ڈیشت آ و لسطور
خزیمس کُن دُپن امیرد دانا
از انجا گو بَبُصرا سا نو سرکار
دپوی تم مَیسَرن در رفتن راہ
ملک تس پا زلاگت ہپٹ وہن آس
زبُصرآ او فیرت آن خداوند
خُویلد آسو تُسند بابہ نامی
نسب تمسند کنوی آسو با محمدؐ
خدیجہ آس با فرشِ شہنشاہ
تہندوی قصہ کینژ و شاعروون
میمو یاد و پرو صلوات ساری

خرامان سایہ تراوِن تت گُلس تَل
سپُن سرسبز بر حضرت کرن ٹہای
وچھین آثارِ آنحضرت کرن شور
یہ چھوی پیغمبر برحق ہمانا
ازان سوداگری زینن ٹہا دیار
کران آس سایہ تس ہپٹ پا زجوراہ
سَرا پایس تس سایہ کرن آس
کرُن تم با خدیجہ عقد پیوند
سوا از قومِ قریشی آسوی گرامی
قصی ابنِ کلاب آسوس تمیم جد
دپوک ٹ و وہ ورہ بیہ یازدہ ماہ
روا چھو بینہ پرن صلاۃ کرُن
بروح مصطفیٰ محبوبِ باری

پیو ساری ہمت پاری لگوتس
پھو پادن پرن لادن ہموتس

نبوت آفتاب دین جہانس
گئے کاشن تمہ منت نیر پانس
کرن لشکر کرن پانکو وران جنگ
ابن ازجنگ لین دل استاک تنگ
بہ نو وہ جنگ کرم پانہ نیرت
بہہ جنگ او با نصرت سپہ فیرت
کرن باکافران بلہ قریبا
برائے جنگ تمہ سوزن پین یار
بہن بہ آسو فتح و نصرت سیت ہمراہ
بتو کم جنگ لو دنع ست پانتراہ
فلوی گکل جہان مانند گلزار
کرن خالی عرب از خار اغیار
کہن ورہن نیک کاشن تراوون
پتہ نگرت کہت تم پانہ تھاوون

زنہ پچھے تس ستن و رہن لصجاہ | ملک آئس ملازم سیت ہمراہ
سرافیل آسوتس انگہ مصاحب | کہن و رہن برابر لیک غائب
تمن پتہ آسوتس جبریل ہمدم | چہل ہبہ[45] پنجالہ سیت ہردم
دلوک تم جبرئیلن بست و سہ[23] سال | جنابس پان ماون نہ ہر حال
پس انگہ آسوتس ڈیش پیمبر | بصورت بست و دو[22] سالہ برابر
بعمر شصت و سہ[63] آن شاہ لولاک | سر پیرا آراسین در عالم پاک
سپن یلہ وحی فرقانس سع خاتم | پرن انا الیہ راجعون تم
کہٹون رخسار زین دنیای فانی | جہانس را و نقد شادمانی
ازین ماتم دون چہوی چرخ افلاک | ازین ماتم ودن چہوی ابر غمناک
ازین ماتم تب صفرا دہس پیوہ | ازین ماتم برج سودا آہ تس گوہ
ازین ماتم کرن چہوی نار شیون | ازین ماتم ڈولن چہوی ب دیون
ازین ماتم ہوا گومت جہوہ مجنون | ازین ماتم زمینس گو جگر خون
ازین ماتم گلو ٹرے جامہ در باغ | ازین ماتم گلاس لگو دلس داغ
ازین ماتم ملایک پی سر خاک | ازین ماتم خلایق گی جگر چاک
ازین ماتم بمیت بیہوش اصحاب | ازین ماتم جگر گوشن جگر آب

11

پہس بردر ودس یکس ہیونک
کدمنا سر بزر از روضۂ پاک
قبا پیرس جو گل غمر شرمس
کرمنا سر گلزاران خرامان

اعجاز غریبہ

سراپا حلیہ آن شاہ کریم

قدش موزون نہ زد گوتاہ نہ زد ریٹھ
نقش موزون نہ زد نازک نہ زد پیٹھ
پکن خلقن اندر سوی ہند گژھ
بہت لوکن اندر سوی ہند شن آسو
خلایق نا سہ ید یکجا سمن اک
زہر بالا سرش و الا وچھن اک
بکثرت بومتن موی اسر ور شک
نگت و ابل ہبی چھس کم و بیش

سراپا آسوتن آن ماہ موزون
زہر موزون ہزاران بار موزون
بو آسوم رحمت باری سراپا
سراپا پی لگی پاری سراپا

چھلنا گرد پای از قلزم چشم
مہ چھوم از خار ہجران خارِ خارِ
دِتم از بار رسول اللہ مہ دیدار
ژہ کھٹو تھم موکھ مہ تھاو دوکھ لاون
بو چھوس ہجر از خدمت ٹھاہ دور
یہنا از دیہنا وارہ درشن
بو چھوس خالی لدی ڈالی ژٹِ سر
کلی یادن ملی بو ژورہ ژورے
ودن چھوی از بڈ یومتن بر در
ہمی لادن ہمی یادن چھو پاپوش
تمنا چھوم کھورن بوسہ کری کر
ہکی نہ بوسہ نعلینس کرے بو
مہ چھیم خواری کرم باری ژہ للہ
بو چھوس دِ زنار از کرتم ژہ گلزار
حسن خاک ژہ خاکِ حسن چھوے

کرسنا سنگ پای از مردم چشم
بینا آرکر ہس زارہ پارہ
دلس چھوم ہولہ چانی لول لیار
ژہ رٹو تھم سوکھ مہ چھوم نہ چھوکھ بلہ ون
بموت رنجور چھوم لورس گمت شور
پیم ورشن فولم دوبارہ گلشن
ژہ چھوک عالی مہ چھوم نالی گمت شر
للہ ون چھوم زلہ ون نارموری
نظر کر یا رسول اللہ نظر کر
ژہ از دادن تہ فریادن تھوم گوش
برس نل ہون نن ہکین مری کر
زہی طالع اگر تت ل مری بو
تولم باری لغیخواری ژہ للہ
بو چھوس بیمار از لکتم ژہ تیمار
بپاس بو اسن کرتن حسن سوے

دیوک تمر سوی سرسبز نہ سیکال حسن
دہن نادوشن ونہ گو تاگوشن نہاون
بدن نش نہ اسوی صاف و بشنہ
بجیدن جانبی اسوی سر موی از
دوکمی سورجنک مر غوزنہ دوشن
کنی اسوک ارون تا سہ سرشن
سفید و سرخ و گلگون ناک گلنار
بدن از نقرہ بادامس چمن زار
متفاخر اسوہ گرہ دونہ رہ و زان
نہ سنیمی وی از بادہ اسوہ ناباں
نہ اندر اسیتن سکو شک اسوہ منیح
دہن چھی پاک عالیشان لون پنیج منیح
شرن رومر سمبراں لعل رخسار

اعجاز غریبہ

کھفنن تس سو سکمہ دز بپ
دیکنہ بنزمہ سوی تنہ پیٹھ ٹان بانہ
دارنی آسس ژمع و دستن بازو
اونہ ان آسس ژمع آنان ناینانہ
ژٹ دہ آسن ژمع ہس نہ آسن معطر
نیچہ سوی سکمہ انہجہ نبنی آسن معطر
نیمہ و ٹھ ابہجہ تبن شان منور
دارہ و نرمہ اسلیح بنبر
بہشت و پاچھ دلنبہ ہر
ہمہ و نہ وچھ نبہ اصاف
کشادہ آسو ... اصاف و
چھونہ تس آسہ تیان سوبان
چشمہ سرو سردان تابن برابر

همه آثارِ خوبی تس برابر	زخوبانِ جہان سوی آسو بہتر
کشادہ آسس پیشانی از نور	ذُوناتی آسس نن مہتاب از دور
زگاہ آسک ڈکس بٹ زن نمودار	ژکھے دزہ سی گرہ نان آسک بدار
بُمہ تس کش کڈت خمدار آسی	زبار یکی خطِ گلزار آسسی
سپیشس چو بادام آسہ شوبان	سپیدی منز رگ سرخش نمایان
اچھر و الن ستھاہ زیچھر گنزرتس	شُبان کیا کُحل مازاغ البصر تس
زموکہ تس آسن تابندہ زانوار	تہزِ آسوک نہ رخسارن نمودار
ڈولم کیاہ آسو روی مہ جبینس	مُدوّر آسو ریش نازنینس
سہ بینی آسن مہ پارہ برخارہ	تہز زیچھر نہاہ آسوس نمودار
دہن ہیہ آسوک فراخ اما نہ زیادہ	دُرِ دندانِ ہمن از ہم کشادہ
ہموندہ برِ منزو تن گفتار	یوان آسن بوزنہ شعلہ زانوار
دپوک از نورِ دندانِ شب افروز	غلاموز ژ ونہک جامہ سوک بوز
تبسم بوی کرن ہم گاہ و بیگاہ	وچھن نہ خندہ قہقہہ ہمن زاہ
دپوک سوی کارہ تھدتہ شانہ بدآمو	ژوی تس بارنی پیٹھ شانہ تھدآسو
میانِ شانہ تس مُہرِ نبوت	کبوتر ٹھول نن زیبا بصورت

زنافتن تس سینہ از نسیہ مو
خطشکین دیاہ آسو دپنچھ
گردن تس سی نزاکت تس قرین تن
تن زنگن پیھکن تس موی تن تن
پشل نہ ترم آسکہ آسی بر
زمینس پیٹھ تھون آسس پیٹھ برابر
فداجان جہان تس پاک شانس
چمن ہمہ گاہ شن دنہ مس ظاہرہ یانس
فزاونداہ بقرشی کرہ تسلیم
بچھن خوشبوی صلوٰۃ و عطرِ تسلیم
شُہ آثار و اوصافِ شہنشاہ
یوان آسوس مشک جسم نازنینس
نہ خوشبوی چھنہ از مشکِ چین

اعجاز نغزیه

پیدو کری ترو آب کوزه در چاه
توکو ترا وڻ پیئی تی خوبتر چاه
هئڙ دو جهڙي نظر تی بترترآمي
دو پهرن تی لکشناره درنظر آمي
ڏين از غور جهڙي ترو اه تارکري جهاتي
کرڻ هيڏ جهڙي پسار ڏي لپاتي
پر کيتر اه تم وڇين دردور روشن
بتارکي هئتي پاڻ آسپ دشمن
هئتي پاڻ وڇين کاڻ هرچيز درپيش
هئتي پاڻ آسو دشمن درپيش خويش
ذه اچه آسکي برن پاهن برابر
هئن شائق پهن از فضل داور
ازان ديده پيم احوال يکسر
وڇائي آس مثل ديده تر

سَنه خوشبوءِ زهر خوشبوءِ خوشتر / زمشک و عنبره اذفر معطّر
عرق آسو ڪ لون خوشبو زهر هو / زيکقطره سيئن صد دجله خوشبو
صحابن آسو خاندر ڪوڙ زاکرام / عرق ڪنهن قطره تي بخشک بانعام
برن تم آيه سيئان شيشه ڀيا / ڀر شيشه ڙهن يکقطره يکبار
سَنه مهرن آئس تي پاڻ متهين مشک / مدينس سارسي آسوي لون مشڪ
بهر اهي که حضرت آسو نيران / بهر سو مشک لتسند آسو پيران
دوهين منز پرت کهاتي آسو نازان / ازين لياه از جهو يکموت شاه شاهان
ڪلس بڻ پئين شرش تهام ون ڪف دست / زخوشبوءِ دوهن آسوي سوسر مست
بهر چيزي ڪه آن شر تهف ڪرن آسو / سڻهاه ڏوه مشڪ عنبر تن لون آسو
تهندوي بول خوشبوتر ز عنبر / تهندوي فضله خوشبوتر زاذفر
جهن ڙهن آبه گل تم گوسوخوشبو / سيئن تن آب شيرين تر زهر جو
سڻهاه جه در مدينه آئس پرشو / لعاب خويش تم تر اوڪ ڙلوڪ شون
جهو لکهمون شخصاه از شهر من آو / بدرگاه شهنشاه زمن ڙاو
عرض ڪرن مه آسوم جه سنجانه / وزان آسو آب شور از هر ڪرانه
جنابن بخشس تي آگ آبه ناراه / ڙهنوڪ تنت منز لعاب خويش انگاه

چونهر ديکان نج دور احوال ابوان
جو پيد اران محبوب اقوال ابوان
سنهن پس وانيچ کانهنه تهبلّکل
جونادان اسو لقمان نج هکلّل
چوناداځ آسو آسنام کلام بلاغت
فصاحت درکلام بيش نهايت
بلاغت درعبارت آساپان سي

نخندان ان جهان نج حرام ان
نخندان لطفِ اجد جوان ان
نجنس اسير حيسر بهن آسکنه نجوار
نخندان عرب آسيکنه ڪاين مشڪل
نجنس ڪنج تهش آسيشهاه پيشوا آسو ممتعن
جبت و نفس تنه از هرصل شمشيرار آسو
وکين عقل و دانش جملهه

اعجاز نمبر ۲

ٿمين ۾ مني زاده زامين لعڻا ڪري الي
سيپن ۾ ڀينين ٿمنجهلم اسان ڪي پڇ ۾ ٿمين ڪي
ڪي ڪي جهمنڃ ڇپ ڀيلي ٿيڻ ٿن ٿپ ٿيڻ ۾ زامين آسين جي مٿي
ديڪ ڪيه ڪيهن ڪيهين سي ڪا فيت ٿيڻ سي سڀ ڀي ٻير زاده ڪيني
ٿمين ٿيڻ ٿين واٿين فيه آسين ۾ اسعه ٿي ٿڻين ڪڻ
چيڻ پنهي ڇپ ٿيڻ ۾ اسعه ٿيڻ ٿيڻ ۽ ٿمن و ٿلو
ڪا پرچي ٿيا ۾ اسعه مغرور
ٿيڪانه ٻيلو اناه اسعه ڪرهو
دو دفعه پاٿو ٿيڻ ويت آسين ۾ ڪيڻ ٿيڻ
ٿمين وقته چوڌ ٻاسعه ٻيه سعه
ٿن ٻالا سوڳي ٿيڻ ٿيڻ ۾ ٿين ۾ ٿيلا ڪن
ٿمين ٿيڻ ٿمين ٿيڻ پهه پڇ ٿان
ٿيڻ اسعه ڪري ٿي ۾ ڪريٿ

خداین بخشش ساروی تن با جان
اگر ریگ بیابا نهاڻه سنبرک
تمامی تم دتن تس پاک شائس
بهر چیزی کہ حضرت تهیٔ کرین آسو
دیوک بیش ائن ڦره آهن آمت
الوک صافه ٿهاه ناصاف و دل دار
بیں زلحظه کڏڻ فیرت ز آتش
تعجب کر ڦر هو دیوهن ڙه وڻ حال
دزن چھمنه میان ناره اصلا
سُوبت چیز سن زهمت تهف کرن آسو
اگر بر پشت حیوان تم تهون ست
زعکس نور حق بوجسیم آن شاه
سو آسوی عین نور اندر نهاحی
بهر راهی کہ سیرش آسو نیر ن
تهندوی فضله پامت برزمین هو

تمی منزه جهی جواه اک عقل انسان
بهر دانه ڙه جمله عقل گنزرک
ازانجمله جهواک دانه جهانس
میان نار اصلا کرد زن آسو
بخانه ڙوٹ کهنی تم آهن ترامت
ائن گوهت دتن دارت سُو درنار
سو صافه آسو گومت صاف و دکش
ائن گفتا ز حضرت چهم یه رومال
ز آتش چهم گڙهن زبیا مصفا
خدانت منز سهاه برکت کرن آسو
ز لطف و سپن فربه ٿهاه مست
توی ڈیوهُنه سایه بر زمین زاه
توی آسی نه چهتس پٹ بهاجی
تمن پٹ جانوز آسی نه فیرن
سپن نابود زن زیر زمین گو

ذحسن خلق هئو تم نام هر باب
ڪران آهن خلقه ٻين رنگ جان آب
تُنڌ هيو علم و حلم و هم شجاعت
تُنڌ هيو جود و اڪرام و قناعت
تُنڌ هيو شفقت و رحم و حيا پاس
تُنڌ هيو عفت و نرمي و اخلاص
تُنڌ هيو عدل و انصاف و مروت
تُنڌ هيو عهد و پيمان و فتوت
تُنڌ هيو عفو و ايفاءِ امانت
تُنڌ هيو زهد و پرهيز و ديانت
ڪري نه ڪين ڪڏ در دور دين
ڪري نه ڪا ڪا در دور عيني
بگون اگندن نرمٿن تم زاه و ڇڻ ته
بلا غيبت فحش تم راه وڻ ته

بيکس چيوس لاچاره
اُفت ده پيمُنُ از پيا
چيوک پها چيوم فراقه پهارنهن
دوکهه چيوم پاپن پيا نو زارنهن
موکهه ها وم تتنه نڏه پيارنهن
مادرنس نفس اُمارن
شيطان چيوم پيتا ارن

احوال پيا نو وچهه واره
هندو هته نه پيانه سرکاره
اُمت چه گيمرو قولوا
هيمُنُ روڙي نه نگهه شان پايه
ديوس ها پڙه پايه
ابجاز عربيه

کرُن تم نه زاه ظلم و عداوَت	حسد بخل و رِيا کبر و ندامت
وَندس جان و جگر تش پاک ذاتش	فِدا کو نهن تش عالي صفاتس
خداوندا بقبرش کرته تنسيم	بخوشبوئي صلواة و عطرِ تسليم

بخوان لعتِ نبيٰ اي جان بصد جان

يا رَب کرواته لبطحٰ	صفا و مَروَس فيره ها
کعبَس ڏکه دِت پرَه ها	سُبحان ربّي الاعليٰ
حضرته سندُوي وَطن	ڏِليشت آسَه ها مَتن
ٿا چهه چشمه وَنده هَس وَتن	ڏهانڏه هَن عرَفات و مِنا
لوله سيت فتوم سينه	کَرواته درمد بينه
ڏِکه ٿهاوه ها بر زينه	ڏِشهَن گنبد خضرا
بوسه دِت تت آستانش	لوله شراک لايه ها پانس
رَت وَنده ها تت براندس	دِل و جان کره هَس فِدا
وُچهه هن بَرمُڙه راوِت	کَت جابه چهوم ڏاف تراوِت
پايَن تل سَر تهاوِت	وَدان کره هَس عرضناه

١٦

افسوس چيوس بدکاران
ککموت چيوس مرواو ولايا
افسوس چيوم پيچ پيا نهن
پابوس ان پيچ پيرا وان
سر که ريا پيار چيوم پيچ پيرا وان
تن جيوس چيپن نقص ها وان
تشمند کوت رسول
شيدر کرنه يارري
مخشت نه تهاري
عطر بر پا کين گره سيکاره
ابيان سنده ستمه نو چپه نزه
پايچي ستمه نه نمه باه
[illegible]

تاره سنده تارتم تاره	کو نزک چاوتم جا ماه
غلامِ حسن چھو بردر	بیچاره بیکس ابتر
موکلاوتن روزِ محشر	ناوتس دیدارِ مولی
صد لک درود و سلام	بر روح پاکت مدام
هر روز هر شب هر بام	هر لحظه هر دم از ما
لفضلِ اوّلین ای یارِ جانی	نگارم معجزاتِ آسمانی

بودِ معراج تاجِ معجزاتش

تعالی الله زهی فخر و رخ تبارک	مبارک صد مبارک لک مبارک
مبارک از چهه بزمِ افتخاری	مبارک از چهه عیدِ رستگاری
خلایق ته ملایک از چهه نوشن	فوی الجنت چهه گلزارن گوشن
بهشتک لوک هر شادیانه	کرن چهی از ترنّم خوش ترانه
ستاره و آسمانس کر چراغان	مه و خورشید مشعل هت چهه پران
زمین آسمان و عرش و کرسی	بصد چالش کران چهی خاکبوسی

جگرآلاتِ سینہ دِل مِہ چھلو ہم
تِتھی پاٹھن برابر گوشِ شکم می
رٹھُم اَتھ جبرئیلن درای درراہ
بہشتی زین پیرتِ آسو خوشتر
تہُند ہنھو آسو مثلِ روے انسان
شُتر دُم گاوسُم سینہ چو اُستر
شُتروش گردنش چو فیلِ لت کن
قدم نہ پای آسوس مثلِ اسپان
دِلوم تم جبرئیلن کھس گرس ہٹ
سٹھاہ زِنِ انبیاء از حکمِ باری
جِلو رٹ برونٹھہ میکائیل از شوق
بُراقن شور کر لاگُن بدآموز
قسم چھوم ذاتہ شُد از نوعِ انسان
بُراقس ژایہ نٹ درُن مِہ شانہ
جِلو رٹس سٹیُن سُوی برق رفتار

چِہلت از حکمت و ایمان بُرہم
نہ ژیوُم زخم نی درد و الم می
بُراقس نہف کرت دراو اک فرشتہ
زخر برتر ز اُستر آسو کمتر
تہُند پُشت آسو مروارید تا بان
سو سینہ آسو زن یاقوتِ احمر
زہ پَر برانِ آن شہباز شوُن
زوتان آسوس بدن زن برق باران
خلیل اللہ چھو برونہہ کھتموت ہمین ہٹ
ہمین ہٹ گی کرت تم خوش سواری
رکابن نہف کرم جبرئیل از شوق
دِیوس تم جبرئیلن شرم کرلو ز
ژہ ہٹ کاتھ کھتو نہ صاحب قدر نیشان
مِہ لَر مس لت ہوا زن گو روانہ
سوئی بیت المقدس دراد رہوار

ڈہ پتہ اُمتی چاتی ہر جا
پس انگہ مسجد اقصٰے بو والوس
ملایک آتس زافلاک آمت
بصد شادی تمولِ شور ہر جا
بصحنِ خاصِ مسجد بُن وتہس بو
بیتت آسو گرہ کندٹ تھاون ہمپیر
اندریلہ ڈاس دربس محلس باخلاص
تمو کُر ہم سلام وہم تحیت
کرم خواہش برای آن یگانہ
فرشتہ انبیا یکجا بصد ذوق
بو کرہس پیشوا اندر امامت
سلپن فارغ نہ از صف دراو یکجا
خدایٹ دتو مہ برسر تاج خلعت
کرن گلشن منا رس از کرامت
پس انگہ نم کلیمن التجا کُر

مقدّم تھا وہ مَن بردین دنیا
بیکدم چون ہوا انجا بو والوس
برای پیشوای بروننھ دراامت
علیکم السلام ای سیّدِ ما
رڈوم گرہ جبرئیل دراو یکسُو
ثنت تھاون براقِ برق ہیکیہ
وچھیم تت منزہیت اک مجلس خاص
مہ کرہ مک یورہ تسلیم از محبّت
بو یرہ ما یکی دوگانہ درمیانہ
سلپن استادہ صف دت ودا از شوق
تمو کُر اقتدا باصد کرامت
خلیل اللہ پرن تم حمدِ دادار
کُنس شخص مہ تھاون ناو امّت
بو رھیوش نارہ کوندس منزل سلامت
خدا ایس تم سہاہ حمد و ثنا پر

اعجاز نبویہ

19

اعجاز نبویہ

برای دیدہ کس بدکیاہ صدق
دو لکت تاو صحرہ پہ بس شفاق
فنی بو ہیرہ ہمدوی فقیہ کن نہاو
پیچھو کرمت خالقن معراج آن تاو
محمدان از رب وقت گفتار
دیپن جھی ہیرہ م معراج ای پار
ہمی دو ہیہ خالقن کرم پیدا افلاک
ہمی دو ہیہ از فلک تا مرکز خاک
پچھ تجربہ ہیرہ بن ہیراہ عجائب
سہ جھی پرت جائیہ و اتن لگمک غائب
ولکس چھوی قابض ارواح بردم
پر نیہ بہ فیض روح آدم
کہین تہ بیہ و کن ہردم ہر آن
ازین معراج ہر لحظہ پیچھو سان

٢٠

مہ بخشن بر فلک جای از عنایت	ملک سیرت بو کرنس از عنایت
سپن فارغ ہمہ از شکر مولی	پس انگہ پر مہ حمد حق تعالی
خدائن کرمہ پہ از لطف احسان	پیمبر سوزنس بر جن و انسان
مہ آئم خوشخبر بر اہل رحمت	مہ آئم خوف بہر اہل ظلمت
کتاب خود مہ پہ سوزن گرامی	چھو لکھوت تت اندر علم تمامی
کرن تم میان امت بہتر و خاص	وسط بیہ عدل کرنس و ز اخلاص
دئس مہ نور بخشن از شق صدر	عطا کرنم سٹھاہ مہ نھاونم قدر
تولئن مہ بار کرنس شاد و مسرور	مہ کرنم دون جہانن نام و مشہور
مہ ہیو در اول و آخر بدنیا	چھونہ کانہ آمتن تا دور عقبی
بو کرنس ابتدا دور جہانس	بو کرنس انہتا آخر زمانس
کرم ختم دعا انگہ برخصت	خلیلن د پوہوی گوشان شوکت
کرم تہف جبرئیلن درای از در	لزم لت بر براق برق پیکر
وچھم در صحن خاص مسجد پاک	لگت ہیراہ برابر تا با فلاک
دچین لب آس تت یاقوت احمر	کہور لب از زمرد ماہی اخضر
ز زر و نقرہ آسن پا و بسیار	ز یاقوت و گہر کرمت جراکار

ہا سبع ہیرین [illegible]
وسان یہ اسو وچی سبع [illegible]
ازین معراج چھبلہ پیمبر
ازین معراج رفت از افلاک
پچھی جھی راہ آمد از مرکز خاک
ہمہ بیشتر از فلک تا مرکز خاک
پچھو فرمان جناب شاہ لولاک
کہ ہیرین بیشتر و ازین فلاک

تھوس [illegible] اسو سو ہیرہ [illegible] عجب اف [illegible]
موسی کلیم [illegible] لولاک
چھن ساس ہیرہ فرشتن بو سوای عجب اسمان [illegible] بو [illegible]
دلپس تم جبرئیلن دروازہ آسمان نہ چھوتہ شاہ در عالم
مقرر نم سہ کھتوس [illegible] پیچ اول
مقرر بیہ جبرئیل شین پیچ نہ [illegible]
دچھونہ جبرئیل ہیہ [illegible]

مرحبا مرحبا سلام ازدوئی پیغمبر

ڏيو منهنجو جواب اي پيغمبر

مبارڪ اي برادر مرحبا چهوي

ته چهوڪ صالح پيغمبر مرحبا چهوي

انهن پيش هي برچرخ ڇهين پيغمبرن شفيع پيغمبر

ڏيو منهنجو مرحبا برچرخ صالح برادر

مرديوس سلام اي جدّ والا
مبارڪ باد چهوڪ دلبندِ صالح
ڏٺين ڪن آسو دروازه درخشان
کهورڪن آسو وڏين آدم وڏن آسو
ڏيوم تن جبرئيلين ڪن حقيقت
اڙن چهي ات اندر ارواح هردم
کهورڪن چهوڪ در دوزخ ته ڏٺيان
براي شفقت اولاد آندم
کهتوس برچرخ دوم بي محابا
مرديومڪ سلام اي سالڪ دين
مبارڪ اي برادر مرحبا چهوي
ازانجا گوس نيرت بي توقف
مرديوس سلام اي خاصِ مولیٰ
مبارڪ اي برادر مرحبا چهوي
کهتوس برچرخ چارم هيچو خورشيد

دئن وعليکم اي فرزندِ اولیٰ
نبئ صالح و فرزند صالح
کهورڪن بو دوئيم دروازه جوشان
ڏٺين ڪن آسو وڏين شادي ڪرن آسو
ڏيوم تم چهوي ڏٺين ڪن با حسرت
گرهن چهوي شادو خورم روح آدم
اڙن چهي ات اندر پيه روح انسان
ودان چهوي ازڪدورت روح آدم
وچهوم تته حضرت عيسیٰ و يحيیٰ
نمود پوهم جواب اي مالڪِ دين
ته چهوڪ صالح پيمبر مرحبا چهوي
وچهوم برچرخ سيوم آسو يوسف
دئن وعليکم اي سردار والا
ته چهوڪ صالح پيمبر مرحبا چهوي
وچهوم ادريس استاده باميد

چهوم برچرخ ششم هارون اخروه

وچهوم موسیٰ بيهت با چشم گريان

ڏيو منهنجو اسلام اي خاص داور

دئن وعليکم اي صالح برادر

مبارڪ اي برادر مرحبا چهوي

ته چهوڪ صالح پيغمبر مرحبا چهوي

ڪيئين هئو ڏوئن ڏيا مون پيه پيگاه

ڏيو ڪرم تو ازمڪ ... ڪه

بجنت واته ڪمتر ميان امت پيو

وليڪن امت احمد بر جمعت

ازهن ساري بجنت وڙه ڪاره

ڏيان سه ميان امت ڪيا پچو جاره

کهتوس پرچرخ هفتم بار وحد

دوئن ام مکمل هنياه هنيئه جنت

مبارڪ يا محمد پير بامت

نبي وصالح دلبند صالح

مبارڪ چهوي زه اي فرزند صالح

ڏيو سڪ سلام اي جد امجد

دئن وعليکم اي فرزند ارشد

خليل الله وچهوم دربيت معمور

پیچھو سنہ زاہ تہ تیو امت و بغوصت
دیوم تم جبرئیلن یاد در حضرت
شہاہ ہندو کھتوس ڈیو ٹھم ججاباہ
یک لحظہ ز سدرہ گوس از جاہ
رفیقن ٹیو کتاب رت چھی غفران
دو دک پیالہ مہ چیو بکدم بغفرت
عسل شیر و شراب سو کلدرن تم
امہ پیالہ نم بدہ ہن کرن بسر
اعجاز نمبر

بوالوس جانی سیتی بیو لصد فر
اگر برتر کہنی یومہ زن پیر
شہاہ چھی میانہ خونہ قدر بالا
گرامی چھوکہ پیش حق تعالی
بونیو ہس انجیا لنگہ شہاہ دور
ستت پاس پردہ اندز ظلمت و نور

۲۲

حجابن بعد مقصود پانشہ سینت قدرہ ور
نتی پاٹھ دون حجابن منز ممیان دور
حجابن حجابن پانہ نصل بال مشہور
مسافت پنچہ سو سن یکانی
چو ور راہ حجاب ساہ چھوم روانی

پرن تم روز و شب لاحول بیشک
وچھوم تتہ حوض کوثر از زبرجد
دو بک سونک پیالہ خوش قہ اوہ
مہ چیو اک آبہ پیالاہ بر لب جو
سفید از شیر شیرین از عسل بود
مہ ہاوک بعد ازان آن بیت معمور
ستت ساس از فرشتہ صبح ہر روز
دوبارہ کینیہ جھینہ انوار الوان
انا انجا بو تلت نیو ہس لصد جاہ
کلاہ ڈیو ٹھم شہاہ تازہ عجائب
چہ گوش فیل آکس برگ بکیبر
ہر برگس ملایک صد ہزاران
بچشم خود وچھوم در سدرہ معمور
وچھم نیرن ز سدرہ ژور دریا
زہ دریا سوی جنت وچھہ یکانی

کھسک در باغ جنت گل ہر یک
بگردش خیمہ از یاقوت بیحد
وچھم لاگت قطارہ ہر کنارہ
ز مشک و عطر و عنبر آسو خوشبو
سپن مہ روح تازہ گوس خشنود
وچھوم پر نور سوی نور علی نور
کرن چھی تت زیارت نو بنو لوز
دو ہی چھی نو بنو تتو یار الوان
قدم تھاوم فراز سدرہ ناگاہ
نظر ماتہ سنب آس تت میوہ عجائب
ز نور حق ولت بکیبو سراسر
چہ پروانہ ہر سو آس فیران
نشستنگاہ جبرائیل از نور
گرہن ڈیٹھم زہ دریا سوی دنیا
ہزاران جوازان دیدم روانی

بدی ہن از آدن منی چھم یہ بر ہن
یپن تر دنی سیر ای زہ ادر ہن
ستہ منز ہرن شہاہ انبر ادر من

اعجاز غریبہ

ہمہ نادیدنی دیٹھم بچھن کہ ... اسپین

ہمہ نشنیدنی بوزن گوشن ... سنیس

سو دیدان و بیان ماورای چھ

ہمہ بچھ گنجنہ زبان بزبان صلوائی نہ چھس

زبانِ گفت منس آسہ جان ہمچھی لال بائس خاص

خیابن دلیہ وردان خلوتکہ اخلاص

عطا کہ ہمہ تہ فرن اول چہ ... جز از لطف و

نمازِ پنز بانہ فرض قدامی

یتھ بنن ٹسنت سپن بانژاہ فرن معمول

گوڈن کیہ ہمہ باپہ منصوب

مہ کر از جان دِل امر ... فرمان

ازان خلوتسرا آیہ سپن فرمان

ہمین لیکھہ رتہ دوبارہ فرمان

کهتوس تت رفرف پٹھ تم توجن دور	بزیرِ عرش اعظم واتو فی الفور
مہ گو ہیبت وچھوم پلہ عرش والا	وسِت ہیوہ آبہ قطراہ اک زِ بالا
رٹوم اندر دہان خود لگوم میوٹھ	زِ خاطر وہم وہیبت مہ نتی ہیوٹھ
ہمہ احوالِ عرش و آسمان ہا	مہ گو معلوم ساری جز بیان ہا
بُدن تہ آس یکسر گوم خوشبو	سخندانی ہیچھم تہ گوس خوشگو
کهتوس بر مسندِ عرش خدائی	وچھوم خلوتسرای کبریائی
باین جسم و باین صورت باین عین	بوواتوس بر مقامِ قاب قوسین
گبہم آواز قِف یعنی اتی روز	خدا چھوی در صلوات آداب تس سوز
کرم تعظیم حق بیحد و غایات	پُرُم مہ التحیات و صلوات
گبہم آواز از درگاہ عظمت	علیک یا نبی تسلیم و رحمت
مہ دِیو آن رحمت و تسلیم و برکت	مہ پٹھ بیہ ساری صالح بندن پٹھ
ملائک آس ییم در عرش یکبار	تشہد پُرُم تہ واز شوق بسیار
سٹھاہ چھی رمزہ اَت منزای سخنور	تہ زانی آن خدا دیگر پیمبر
دِیوک چھو معنیٔ صلوات و رحمت	خدا آسوی لدن رحمت بحضرت
دران خلوتسرای لامکانی	خداین باوتس راز نہانی

۲۳

زہ چھی امت ضعیف بسیت والا

زہ گرتہ تخفیف مٹگ از پیش دا...

کلیمن پانژہ لیکہ سوزن ز ہمت

پرِ تخفیف در درگاہ رحمت

گوڈن تخفیف کرہ ہم دہ نمازہ

دوبارہ گوس دوزم تہ نمازہ

سہ بارہ گوس کرہ ہم دہ معذرہ ... دہ برابر

چوٗرم بار دوزم دہ ... یتھ معمول

پیٚنچم بار کرہ ہم پانژ معمول

امن پانژن پیٹھ ... بحد معقول

کلیمن ہیئت و دم تنت درین کار

زہ گرتہ فرض ہر بار

الحمد دوئم ... الرسول ... ذوق

اعجاز عربيه

بحق مازاغ کيا چهوي نتو باني
حمدار چهوي مه کمان حسان
ڪاف ها يا عين صاد چشم زاني
جان جاناني ونده هوي جان
بطحيٰ قد چانو سرو رواني
والضحيٰ روي چانو کيا چهو تابان
والليل موي چانو مشک افشاني

جان جاناني ونده هوي جان
بعد حق ته سوا بڏ کا ثه ثاني
ڏي چهوک مجبور حق سبحان
نظير چانوي چهو نه امکاني
جان جاناني ونده هوي جان
معز جس پلکا رنگ باني
ملکته فلک آس نوشان

٢٤

عرش پيڇو والوب به لامکاني
جان جاناني ونده هوي جان
خالقن چاو ونک جام عرفاني
اسرار ساري کريني بيان
اسرار ... نعمت جاوداني
جان جاناني ونده هوي جان

پوء کيهه دراصل معنيٰ آ سو مطلب
ته بخشم خالقن مه اندان شب

سيوم از امت من جرم و عصيان
بخشهم جمله غير از شرک ايمان

ميں رخصت ڏيوک تنه آ و حضرت
بجائي جبرئيل به ترا و حضرت

مِتن سيت آ و جبرائيل با جاه
ڏيوک ها ون متن جنت د آن راه

ڪرن تم سير اندر باغ جنت
وچهن تته روح اهل نيک طينت

پس انگه ها وهن دوزخ پر از نار
وچهن تت منز سڻها عاصي ته کفار

سڻهاه ها وڪ عجائب اتن آ افلاڪ
وچهن قدرت برن از وهم ادراڪ

بخانه وات با صد عزت و جاه
سو جبرئيل آ سو بس دراه همراه

ڏيوک بله سانو حضرت آ و فيرت
ته ساعت آ سو گومت وقت هيرت

دوئيم راوي چهو فرمان ولميت
گمت آ سو اڙور ساعت د رعنايت

خداوند القبر مش کره ته تسنيم
بخوشبوي صلوٰة و عطر تسليم

بشوق دل بخوان اين لغت اي جان

خفه سنڌ پيکاڙ عالي شاني
جان جاناني ونده هوي جان

نوره چانه روشن زمين و آسماني
سان جاناني ونده هوي جان

جان جاناني ونده هوي جان
لوله چانه نس ان حسن ذراني
[illegible]
[illegible]
جان جاناني ونده هوي جان

دادلد بر تل چھی پراری	دادن ساپن کرنہ درمان
ساری مشکل گڑھن آسانی	جانِ جانانی وندہ ہوی جان
عملن ہندو تڑ انھ چھونہ دانی	رات دوہ کرانہ کار شیطان
روسیاہ ون آئی زیر دامانی	جانِ جانانی وندہ ہوی جان
کار بد بارہ ہت چھی پشیمانی	گنہن ساپن کرنہ گذران
وسیلہ آنوی شاہ جیلانی	جانِ جانانی وندہ ہوی جان
غلام حسن چھو مشکل دیوانی	لولہ چانہ رات دوہ نالہ دیوان
دیدارہ چانہ سیت گڑہ قربانی	جانِ جانانی وندہ ہوی جان

ز حکمتش بر فلک خورشید شد بند

سپن یلہ قصہ معراج مشہور	مسلمان گی سہا دلشاد مسرور
ستم گو کافرن ہتو نک دلس نار	کرک انکار معراجس زادبارہ
دپوک امکان چھونہ درحق انسان	بیک لحظہ گہن بر فرش نیسان
گوڈن در مسجد اقصی سو کرو اتو	از انجا لا مکان تنہا سو کرو اتو
پتہ ہوک تس حضرتس احوال از جد	علامات دُرو دیوار مسجد

اعجاز غریبه

ویا پاره ماه شد از یک اشاره

روایت چهی کرن ازنقل اهتیار
علیؑ مرتضیٰ پیرجند صحابه
دوبیه که سوبهت لاڑ هکڑ
نمت آئی تنهن کغارکه

دیوک تنهن پیغمبر چهوڪرڻ برق
کری اُنهن تی وڪن روزنرشق
کرک پیدونهن نی دفتر مالوت
اُدونی ایمان پیغمبر ملوت
دیوک تم سرورن پره چهیرانن
پیوڪنت بڊ پینه اوه لوه لوه اُیان
دیوکس کت ازجان دل ایمان
نه اُدی برونی کرکر رونقی پیهر تن جان

بحکمِ حق سُو گُوزِت پیں کوه
زمین تہ ھٹراو جبرئیلن لصبدور
وُچهائی آہن نہ گہ قافلہ آو
بہ کینترہ آنجنابن آسو ونومُت
خداوندالقبرش کرنہ تن نسیم

دلوک تنہ جایہ یکبا عنبر دُوه
انن وُبہ آن قافلہ درمکّہ فی الفور
تمی وزہ آفتاب انہ کوہ تُن راو
برابرون تمونی آسو کہ مُت
بنجو شبوئی صلوۃ و عطر تسلیم

زِ مغرب بر فلک برگشت خورشید

چہ اسما دختر عُمّیس راوی
دُین تمہ آسو آن شاہِ پیمبر
تیہی پا ٹھن سوء آست گو وسیت دُوه
سیُن ہیدا آن شاہِ نکو نام
دپوس تم حیدرن ای شاہِ ابرار
خدا ٹس کُن دعا منگو آنجنابن
زمینش سارہی گو گاش پیدا
خداوندالقبرش کرنہ تن نسیم

لکھت چھوی ابن جلیت اندر طحاوی
بزانوئی علی تھاون تہر سر
شفق گلگون سیُن شب آمد برکوه
وچھن دوہ لوسمت آمُن سر شام
دگر مے گو قضا کر مکنہ ہیدار
کھتوی فیرت کڈوی کلہ آفتابن
دگر پُرشا ہمرد ان ہویدا
بنجو شبوئی صلوۃ و عطر تسلیم

سرنم ہر ہکچہ سبن اک اشارہ
سبن نت ماہ نا ہکس دو پارہ
دیوسرنمر اشہد وا انقیر سرمان
گواہ آہ جیدا انیک شق شد ماہ
دیوک اک حصہ وزت گو پہرحاک
روشن کن دومبر دیبوہر

روایت چھی دومبر لوانی یعچوسو داور
دھین اک حصہ گرکیہا فرد و تمرپیغ
نہ ادلیہ زونگی انجھیر سرانیاسے
نمن تنہر دومیان کوہ جدا سترد ابیا
رکہ جڑ اکشتنیخ وزن پیعدار دیا
دیپیر شق ماہ زاچہ بنہ امکان
ینہر اسمہ حضرت سیکنن بابن

نظر بندي كرت هاون شق ماه	پڙهو اهي دوره كن كو كن ونن كيا؟
گذهت كهنه دوه زشام اك قافلا آو	ممن قوم و قبيله پيشوا درا و
پڙهن گارن ممن آهين اهل مكه	تمو ونهك خبر سي آس ثقه
فلان شب دي رفلان جا وات ناگاه	سپن شق قمر والله بالله
خداوند ابقبرش كرته تنسيم	نجو شبوي صلواة و عطر تسليم

دوم فصل آمد از اعجاز باهر | كه شد در نوع حيوانات ظاهر

نفر ماش شده زنده دو فرزند

روايت چهوي كرن جابر انصار	ديون روزي براي شاه ابرار
كتهاه ماڙم كرم تش كر ضيافت	سپن نيار ساروي بالطافت
لوكٹ آسيم نجو جوراه مه دلبر	وچهك مارن مه كٹ بهر پيمبر
تمو بنه شر اك اندر ڙاي سي هت	ديوي يڈ باي لوكٹس كپ دي كت
تهي پاڻهن كري با بن كٹس كهش	تهي پاڻهن كري بو كهش گرنگ خوش
لوكٹ بابو پا وتمته كهش كرن تش	سراپا تن زخون گلگون كرون تش

٢٧

اعجاز غریبه

پهت چهی در معاریج ابن حکایت

کمرن ازام سُکم روایت

ثره زن بجی بمت ازابل کغار

زنابیع پیغمبر کښهاه جان

جیبِ الله یو پهیوس شاه پیمبر

دوهم زن دیو منس ثه پیمبر

فضیلت چهم کلیمن سهاه می

بظاهر زاه کهیتو کنه تت کهمن

ثه وهم کیاه فضیلت چهی تمن

دُعا و التجا کړه تم بصد جاه | حصولِ مدّعا گوښتَ زدرگاه
نهون دستِ مبارک بره دو فرزند | سپین زنده بفرمانِ خداوند
خداوند بفیرښ کړته تنسیم | بخوشبوئ صلوٰة و عطرِ تسلیم

ژلطفش زنده شد شخصی انصار

لکهن چهوی بیهقی ای صاحبِ جود | جوانانه آسواز انصار سوی مود
منِ آس حاج نابینا به پیری | سپین دلگیر راوس دستگیری
دوُن پز باڅه مُوداميا نو فرزند | دلوک نښ گو بعقتبے چا نو فرزند
دوُن یا رب کړم هجرت ثه کُن مه | رلوڅم دامن محمّدؐ صاحبُن مه
امّید آسم ز محنت ها رچهک مه | ثه جهوک فریاد رسن باری کرک مه
تولمُ بارِ گنه وَن وقتِ پیری | ثه یا حضرت کړمُ از دستگیری
وَنان ئی آس لاران سوئ فرزند | تولُن تمه جامه تهد اندروی فرزند
سټهاه تمه التجا کړ سوی حضرتؐ | گبور گو زنده نښ فوراً بنصرت
خداوند برفرح شاهِ ابرار | رسان صلوات و تسلیمات بسیار

ژلطفش زنده شد دُرگورِ یوسف

اعجاز نمبر یہ

دوہیہ اکہ آو اکھ شخصا نکوناہم
جابر بن عبدﷲ دعوت بلاہم
دوپیس عبدالرحمن ایمان آونی لوی
موقت چھیم گو وزندہ دپی آسنی شیری
دوپیس تم حضرتن چھی قبر ان یسینت
جابر نسب سیت گوبا ونن تس
نفقت وچھ جابر دار اینک
دوپیس تمہ کورہ ای سحر سا لا الاثیک
رسول حق لوذ چھو دپیر دراجاو
دوپیس تمہ حضرتن درپیر دل الرحاو
مسلمان گن نہ چھو دریدہ بری
آگنہ پش کرکہ یار در پیر دلپذیری
شوق دل چھن اندر حکم بذیری

دپوس برخیزای یوسفؑ بسارہ	انن سوی سیت پانس وارہ وارہ
علیؑ مرتضیٰ اتھ قبرہ پٹھ گو	یوسفؑ تم دتن یکبار آلو
قبر ہیپٹھ تتھ دوبارہ نادکرنس	سپن تن مردہ سوم بار ونس
وچھون بڈ مہنوہ نہند وتھوزان گوی	ونان آسو گرداز ریش و سرموی
بیکدم پیش سرور آ دلاران	دپوس آنحضرتن احوال خودون
ونن احوال در خدمت بزودی	پدر چھوم کعب احبار یہودی
تبع در عہد من بوشاہ فیروز	صفت چانن اتھ مہ منت چھم در آنروز
بقوم اوکرم واراہ نصیحت	زخونریزی و سفاکی امن پت
تره ہنت ورمہ گی در قبر روزت	وتھوس نہند ونکس او از بوزنت
مرخص گو سو یوسف از پیمبرؐ	بقبر خود گرہ ہنت تراون بہتر کر
تبع سند قصہ در قرآن چھو موجود	پرک سورۂ دخان ہرگہ لیکھ نو
خداوندا بروح شاہ ابرار	رسان صلوات و تسلیمات لبیار

مجمعکس زندہ شد در گور دختر

لکھن چھوی بیہقی اندر دلائل	ژه روز مہ بوزی ایچان یم مسائل

۲۹

دپیس تمہ کورہ ای سرکار والا
زمادر وز پدر ہیتر چھو مولا
دپوس آنحضرتن یک فن بدین
دپوس تمہ یا نبی ہیتر چھو عقبی
یلی تر زاہ سوی دنیای فانی
چھم ہیتر بقای جاودانی
رسلی گوس ماپس از سعادت
انن ایمان پرن کلمۂ شہادت
خداوندا بروح پاک احمد
رسان صلوات و تسلیمات بیحد

معجزہ واتہ شدہ ان طفل گویا

روایت چھی کران اصحاب فطرت
یمی حج سوی مکہ آو حضرت

ته چھو فرماوان انس بوزم روایت
میتو تن بس آسو اکو شاه بغایت
کرن چھو که پلی مخلوق بسیار
شکایت کرُو کو در پیش سرکار
خراماں دراو آنحضرت بُستان
وچھُن اس اُشتر باغی مستان
جناب پله ڈوٹھ اوشن ته ولاران
دِتُن سجده پتهر اُش سو ماران
جنابن هنف کرس ماگن فرس شور
پیُن سوی ام از مالکو تن پور
بخدمت سجده کردان اشتر مست
نجو شبوئی صلوة و عطر تسلیم
خداوند القبرش کرته تنسیم

اعجاز نخل یه

برای حج آخر دراو سرور | سیُن حج الوداعش نام و مشهور
چو در قوم یمامه واتو سرکار | دو مِکُ زامُن شُراه آنوک بد بار
پڑ ہوس آنحضرتن ای طفل خوشخو | بوکُن چھوس انه صیدنت است برگو
مُوتُر تم زِو ته دِپُس چھوک زه اولی | رسول الله خاص حقتعالی
سُٹھاه خوش گیس و پوہن تائرک الله | زه چھوک پڑ زیار بیتک خاص درگاه
مُبارک ناو کرهس از سر جود | لقب آسوس یمامه باد خشنود
خداوند القبرش کرته تنسیم | نجو شبوئی صلوة و عطر تسلیم

به پیشش گوسفندان سجده داده

انس فرمود اندر سال ہجرت | بباغے از مدینه دراو حضرت
ابوبکر و عمر ہمراه یکجا | و چھک رمه کٹن ہنڈو دبر پا
کٹو کُر سجده پیش وی حضرت | ابوبکرن عرض کر سوی حضرت
کرن چھی گوسفندان سجده زیبان | چھو لازم اس کرو سجده چه انسان
جنابن دپو به بنده چھو نه اولی | کرن سجده بغیر حق تعالی
کرُن بد آسهی سجده بدیگر | زنان پیس سجده کره ہن پیش شوہر

خداوند القبرش کرته تنسیم
نجو شبوئی صلوة و عطر تسلیم
خداوندا به روح شاه ابرار
رسان صلوات و تسلیمات بسیار

بخدمت استغاثه کرده آمد

روایت چھی کُتن اصحاب اخبار
دِگن ام سلمه سنج اسرار
دو بهٖ اکه دراو حضرت سعدی بیابان
خراماں کتھین سوی کهستان
زدوراه میه واز بوزن یا محمد
دِتن پتهن آسمین بابوزن
وچھن آسی وین کیاه ناله کمر
چکاه ال آل جنبه بل اس لسه باه

اعجاز عزیزیہ

روایت چې ترمذي کړی تر فاروق
دی کړی ابن عباس ای حبیب ذوق
دو تنه اعرابی که ناوخت راغلل
حنبل ای پاک خدایه اصحاب رسول
دیبه راتلل وړاندې اعرابی
د رسول الله صلی الله علیه و سلم
وړاندې دوه وږي شول ...

رسول الله کړه ورته ورځ هغه په صفا
شکار راوړ و کښیناست ورته ای ...
وړی استاده شوه وړاندې ای بیچاره
دوه تنه دعوی کړه ای ...

دپوس تمه دوس کچي یا محمدؐ	مه چهم زامت نه بچے یا محمدؐ
لجس بوزاله گل دل جهوم پریشان	گرسنه بچه چهم اندر کهستان
موژ رتم گنډ تزادتم گژه بیزرت	یمی بو دود بچن دت بیه فیرت
دپوس تم حضرتن چهو منه مه باور	قسم هاوم ته تزاوت بهر داور
دپوس لمه دوس کچے ای پیمبرؐ	اگر فیرت یمی نه چهس بوبد تر
خدا بهر جزا فردا تو لمه مه	گذرباتن اندر انجی تو لمه مه
جنابن گنډ موژ رتش یله تزاون	کوهس بیټ واژ بچن پان هاون
بچن دود دت سو فیرت آیه بیزرت	سټهاه خوش گیس حضرت آیه فیرت
شکار آسو گومتن از خیمه نابود	جنابن تهو گنډت بر جای خود ود
در آن ساعت سو اعرابی یکن آو	نکهس بیټ آیه مشکاه هت تکن آو
دپوس آنحضرتن این هاده آهو	اگر کنهن ژه دیار مع ال همن بو
دپوس اعرابین چهي پیشکش ژي	رټی نه مول امس ون بخشمي ژي
جنابن یله تزاون از سعادت	ژلائی آس یرن کلمه شهادت
خداوند الغفور شش کرته تسلیم	بخوشبوئی صلوٰة و عطر تسلیم

زلطفش سوسمار آمد بگفتار

نتژری ورت چهه دریا بر جا
نتژری کنت چهه دریا و غنی
نتژری سلطنت چهي بیمر خاک
تنذی عرش عظیم چهو برافلاک
کران چهس یتی خدا ای بیتره گا لو
دپوس تم سوسمارن ای خدا جو
پیمزوی و ون کی خدایس چهک ژه بیزه
دپوس تم حضرتن تزاوت بو زنده
برابر دور استاده بدربار

بیګم گینکه لت تزاون بدربار
بچینکل بیتوژان لمه تژرفتار
دپوس تم حضرتن پیو فیرای ضبر
مه ژال صلا زمن بیت ودر مشر
اته بو ذت آیه فیرت پیش سرکار
برابر دور استاده ...

فبورکت مولوداً وبورکت ناشیٔا
مبارک هستی تو در زادن و مبارک هستی تو در نشو و نما

مبارک هستی در حالت حیات و ممات
فبورکت فی الاحوال حیاً ومیتاً

فاصبحت فینا صادق القول داعیا
در آمدی تو صحیح در میان ما راستگو و داعی خلق بسوی خالق

اتیت ببرهان من الله واضح
آمدی تو بدلایل قوی از جانب خدا آشکار

اجمی زغریه

خداوند القرشی کرده تسنیم
بجوش بوی صلوٰة و عطر تسلیم
ز لطفش گرگ در گفتار آمد

تسنز رحمت جهه بجید جنتس منز دپوس تم حضرت ای ضنب ژه فرک ترا و دپوس تم سوسماران جهوک ژه افضل بجا گویم کری اقرار از عقل به بوزت کافرن زیرو زبر گو اثر گوتس تکا رس انس سعادت کرن رخصت پس انگه سوسمارس پرن تم ببت در لغت پیمبر	تسنز رحمت جهه بجید ورخس منز پزوی ونیتم لوکس جهوس ته مه کیانا و رسول حقتعالی خاص مرسل فنا گویم کری انکار از جهل به بوزت کینهن در دل اثر گو انن ایمان پرن کلمه شهادت پرن کهنه ببت کهژتت کوهسارس بیهی پاٹهن جهه در روضه لکهت پر
الا یا رسول الله انک صادق ای رسول خدا بدرستیکه صادق هستی	فبورکت مهدیاً و بورکت هادیا مبارک هدایت کرده شده تو مبارک هدایت کننده
شرعت لنا دین الحنیفة بعد ما روشن کردی تو مارا دین پاکیزه بعد ازانکه	عبدنا کامثال الحمیر الطواغیا پرستش کردیم ما مثل خران سرکش
فیا خیر مدعو و یا خیر مرسل ای خوانده شده از حق وی بهتر فرستاده شده	الی الجن والانس لبیک داعیا سوی جن و انس ایستاده ام بخدمت و الطاعت

چیو راوی ابوسعید خدری ازجابه
ڈینهن هک اسین ویٺها هئاسون ویجهو
مدینه منوره جي هک سوداگر جي
پوکن سان گڏ هو اوچتو هڪ گهوڙي
آيو ۽ هڪ ٻڪري کي کڻي ويو

[illegible]

شُبانن دِیو عجب حالاہ مِہ ڈیوٗٹھم
مِہ سینن گِتھہ کرنے ہوٗن بیوٗٹھم

دپوس تم راہِ ہوٗن ہی چھا عجائب
عجائب چھوک کرن ژی از غرائب

محمدؐ در مدینہ با دصد جاہ
کرن چھوی دعوت کفّار گمراہ

ژہ چھوک نیرن اندر فیرن ژھین تیر
عجائب چھوس کرن بوکیا گیی زیر

یہ بوٗزِت تم پھل کھل بکہ ناوٗن
مدینہ واتِ کنؔ تام جایہ تھاوٗن

پکانی واتِ در پیش محمدّؐ
رٹن تس کھوٗرتہ کرتس بوسہ بیحد

ونُن تس گرگہ سُند احوال یکسیر
یہ پیش شاہِ دین ختم پیمبرؐ

دپوس تم حضرتن شک کاس خلقن
یہ کہنہ گرگن نوی پر کینہ تی ون

شُبانن گرگہ سُند قصہّ برابر
ونُن لوکن بفرمانِ پیمبرؐ

جنابن دیو چھو از آثارِ محشر
گژہن زندہ با مردم سخنور

خداوند البقیع شش کرتہ تسنیم
بجو شبوی صلوٰۃ و عطرِ تسلیم

گواہی دآدان گرگ از نبوّت

سوا جبان ابن اوس اندر چراگاہ
رچھن آسو تیر تنہا راہ و بیراہ

دپن تم راہ ہوناہ آو فی الفور
کٹھاہ اک تم رٹت نیونم بصد زور

اگر دیشن نہ از یو غم ژٹم می
اُتن ایمان تتہ وانیح ژٹم می
ولیکن ژتہ ہلس کُس با چھہ روزم
دپوم کس تہ کس ہر زار بوزم
دپوم گرگن کیھل یح راچھہ روزی
کرم راتِ مقرر ادہ بوزی

۳۳

پتم کلمہ کہنا تحسین کرم
پتی نظم حضرتن تلقین کرم

خدایا کرنہ خوشبوی فر حضرت ۔ بکتاب عطر و صلوات و تحیت

سخنور خرشندہ باشاہ مرسل

حلاوت منز لکھت احوال تتھ کر ۔ مسلمان پیہ پرسن تم حال باوک

ہمت بخشا و کرنہ کی ابن کرامت ۔ ابو سفیان نوشیہ تن اندہ امت

پریشان چھو گمت از بزرگی ہ ۔ کمود انکارس از بزرگی ہ

اعجاز غریبہ

یوم در جنگ خیبر بعد نصرت ۔ خراہ مصر کرانو کر پیش حضرت

کھتوی حضرتن منتہ خود رہ ہرا د ۔ دپوس تم حضرتن پر دون ترہ بیاد ہ

سخن ورد حضرت

پس انگہ حضرتن تلقین کرُ نم ۔ پرُ نم کلمہ سٹھاہ تحسین کرُ نم

کہلس منز باگ یلہ واتس دوبارہ ۔ ہتوی تم رامہ ہُون از من کنارہ

خداوند البقرش کرتہ تنسیم ۔ نجوشبوی صلوٰۃ و عطر تسلیم

سخنگو شد چو انسان گرگ ای جان

روایت چھی کران صحاب کن نقاو ۔ دو بیہ اکہ آو رُوساہ در حرم تراو

تمس پتہ آمہ ہُوناہ آسو لاران ۔ زخوف گرگ آہو آسو نہاران

سُو آہو در حرم بامت اندر ترا و ۔ رہت گو گرگ یتھ خوف خدا آو

سو آہو در حرم گرگس وچھان آسو ۔ یہ از غم دُورہ روزت کہو چھن آسو

آہو در حرم خوشدل خرامان ۔ یہ رُوزنت بزرہ کنی مغز ژاپان

بن نوفل بو سُفیان باہو ۔ وُچھانی آمن رُ وزنت ہر دو یکسُو

تعجب کرُ تمو احوال ڈیشت ۔ سٹھاہ حیران سپن افعال ڈیشت

دپوک تم ہُون ای مردانِ گمراہ ۔ تعجب چھو کران از حال ما آہ

عجائب چھو کران توہ از جہالت ۔ محمدؐ آمنت چھوہ بر رسالت

تمس ہو کا نہ اکھا از خاص مولا ۔ دربینا دِ .. وچھوک نہ زانہ اصلا

اعجاز نمبر ۵

وهين وڏين پيا آيا باهه ساڙو ناڙو مر
بيڻو آزجيءَ لڳصحرا سڀ ٿيا سيني سعي

سنت زن انبیا از حکم باری
لقوم ما کرت گی تم سواری

کرک آخر بہ نسل باڻہ آخر
کھسی ڙی پٽ رسول الله فاخر

محمدؐ نا دجهوی تس خوش صفاتس
سوُ چھوی ختم نبوّت کائناتس

جنابن ڈپو متس تھا وک بہ منظور
بہ کرمیٰ از عنایت نا و لعفور

چھولکھومت در شفار وزم وئی بوز
سوُ لعفور آسو در خدمت شب و روز

جناب آسوس ڈین آئن فلانی
سوُ بو فوراًمتس نا دس گڑ ہا نی

زسر دروازه تھاوت لتس لفطرت
اشاره آسو ہا ون سوئی حضرتؐ

ڈپوک یلہ دراحضرت سوئی عقبیٰ
سوُ لعفور آسو ڈولون پان ہر جا

بہ روزہ لمتم وُدن تہ ماتس رُود
چهس ہٹ گوتہ وُ ہٹہ لاین تتی مود

خدایا کرتہ خوشبو قبر حضرتؐ
بمشک و عطر صلوات و تحیّت

بخدمت استغاثہ کرد اُشتر

روایت چھی کرن در روز ہر
ببازار مدینہ دراو حضرتؐ

وُ چھوان از دُور اُونٹاه آو لاران
کھورن تل ہیو پرن اتس آسو ران

تُسند مالک جنابن آنو پرزہونس
ظلم اُونٹس کرت کیا عرض کرنس

خداوند العجب بتھ و یکھبسم
بجو شبوی صلوٰۃ و ...

بفضل سوین مبین عجاز نبی
قسم بسبات است ای ...

سخن گوه شد از حکم آن شاه

عقیل آن ابن خاص عم سرور
علی مرتضیٰ اتس لو برادر
دین روزی بصحرا سیدہ ما
بہ سیتن ترا و سیرس قرچا
دران صحرا آمہ گو پید اترو تا
...

چیلم کوس لبہ اس از حکم سرکار
چکاں اِلّی گوس ... اماں کہار
چیم تم حضرتن ... جنابن
... ترتی

بخدمت استغاثه کرد ایشم

ازان میدان بجلدی گیه یکانی

بوانی وات دیکه روانی

وچهوم اوشاه بهت فکمنده سر پیش

وچهن حضرتن نه هند و هوا و در پیش

کرن زاری سپهاه پابس چهون سر

وددان آسوی شراه زن پیش ماود

دیوس تم حضرتن غم غصه تر او م

ظلم کم اک کروی احوال یاوم

دیوس نش مرچهوم گومت جگریش

بوچهوس لگومت بیان فهم بد کیش

ین چهوینه نماز خفتنک تنتر

تو تن چهی جز غنام رحمن تنتر

بوچهوس گومت ٹهاه لب تشنه دلکریش	بوسوزس حضرتن دپونی مه دِن تریش
دپوم تم کوهسارن ای سخنور	یه آبه واتو یامت بر بمیر

فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ

تنه از خوف حق چهوس تب ور و تاب	وُدم راتس دوهس دمنه کنهه تاب
بوچهوس لب تشنه و لخت نه گومت	زخوف حق بخاک افتاده بومت
یه بوزت آته فیرت پشیس سرکار	کرم حالی بخدمت حال کهار

بحکمش مانده تابع آن درختان

از انجا سوی میدان گی یکانی	بصحراوات دریکیا روانی
جنابس حاجت بیت الخلا آو	برای دفع حاجت یکطرف دراو
برای رفع حاجت جای مستور	لبن نه گل نزه ڈیٹهن اک اکس دور
میانِ آن درختان اُو دبر پای	دپونک بهر من خلوت کرو جای
درخت از جای خود نیرت یکن آی	نزه گل یکیا سمت خلوت گرگ جای
جنابن رفع حاجت کر آن جای	ازان پس گل بجای خود یکن آی

بوچهوس کتهن بس پانه گزنه نارک

بوچهوس ازغم مه چهه عامل

بلای غیب آنس ینه حلال

نش حضرتن کن باغ بیخت الحاج

کرن وس ناکس کبه سرگنه ناک

نماز خفتنک جعف نیک

شهاه وعظ و نصیحت کرنه تسلیم

خداوند سوی صلوٰة و عظرِ پیش اعلیم

بحکمش شد و آن نخل خرما

دینه تم شرح حضرت و آسوا

دینه تم حضرت نه آسه مرص

ادکاه شخصاه زخم اشته بلی جنگل

مه سوا اعرابیاه انکاخاصاه

اعجاز غریبہ

خبابن دیچھ اگر اسِ شاخ خرمن
- زِنن لبو باو دولت باور بپوت بانت
دپن شخصن ان بیتھ بیتہ بشتہ زانت
بجان پیغمبرن لبو سبوی تسلیم شاخ خرمن
خبابن بجیبہ خوش در خدمت
پیٚن اکہ غنچہ فور ابہ زِمین
دپن تم حضرتن برجای خود واتن
سو گو برجای خود چھ پیتر
خداوند القبرش صلوٰۃ و عطرِ تسلیم
نجوشبوی صلوٰۃ و عطرِ تسلیم

بحکمِ شاہِ مرسل شاخ خرما

مسلمان چھوس ولیکن بہر باور | مہ ہاوُم معجزہ یُد چھوک پیمبر
دپُس تم حضرتن دَپ کیا گژھی زہ | دِپُس کھنہ پاٹھ پژہ میانی ہی زہ
دپُس اعرابین یُد چھوک ژٕ سردار | کلِس دَپ برونہہ کُن صلعم اَتُن برقرار
دپُس تم حضرتن گژھ ہتہ کُلس وَن | ژٕ چھوی سردار سانوی ہا دِ دیون
سُو اعرابی یکین گوتت کُلس تل | دپُن بس چھوی ژہ تہ ماندن ہا شاہِ مرسلؐ
یہ بوزِت آن درخت نیک باطن | دِچھِن کن لٕو دلصفہ مُول پراٹن
کھورکن لُو دپراٹن حملہ یکبار | پکانی آو لاران پیشِ سرکار
سپُن گو یا سُو کُل از ہیم حضرت | بلفظِ خوٚیش کرن تسلیم حضرت
دپوس اعرابین ای شاہ رہبر | نتوی چھوم بس ژٕ چھوک بیشک پیمبر
سُو کُل برجایے خود فیرِت پکانی | بحکمِ شاہِ مرسل گو روانی
خداوندالقبرش کرنہ تنسیم | نجوشبوی صلواۃ و عطرِ تسلیم

روان آمد بخدمت شاخ خرما

روایت چھوی کرن فرزند عباسؓ | دوہہ اکہ آو شخصاہ اکھ باخلاص
دپُن بس حضرتس ای شاہ مرسلؐ | مہ ہاوُم معجزہ زانت بو افضل

دوہہ اکہ مشرکو دوٚو تُرژ زانس
دیوکھ بجا رحون آلودہ کرہس
سُہ غمگین پین سردار عالم
دپن یارب ژٕ چھوک واقفِ کالم
زِ بالا آو جبرئیل یکدم
تسلی تس کرن دیوتن بہر غم

میدان اس کھنہ کُل اکھ دور
بتہ بس کن دپن دیہہ بہت کلس لبو
بتہ بن ژہ کلس دپ بکہ مرتک دو
بتہ بن کلس گرہ پکانی دولہ دپ بکہ دو
بو گو فیرت نتوی بار در برکت بیہ فرت
دپن تم جبرئیل عظمت کیا چھوی
نتوی بس چھوی خدای خود بہا چھوی

جنابن دیو پس کلمہ شہادت
اتون ایمان بہین خوش از سعادت
خدایا کرتہ خوشبوی قبر حضرت
بمشک و عطر و صلوات و تحیت

الوئم ایمان دیوم کلمہ شہادت
رکانن دیو بہتن بین ہوکہ پیمہ زیور کلمہ ازوم شود
پیرزہ زاہ وی نہ از بہا نہ
جنابن پیو پس کن ای رکانہ
دگرنہ عزتی پیمانی بیبو داک
نہ دیرن کلخشم میرکرہ با خلاص

اعجاز نغزیہ

زخوشبوئی صلوٰۃ و عطر تسلیم	خداوند القبر ش کرتہ تنسیم

بحکم او روان شد ہمیہ نخل

چو رستم در شجاعت بو مشہور	رکانہ پہلوانہ آسو مغرور
پہلوان جہوک مسلمان تری نبکتا	دئیس تم حضرتن ایمان انکنا
اگر ایمان انک اسرار باوی	اگر خواہش کرک اعجاز ہاوی
عجائب معجزہ ہاوم دلا فروز	رکانن دیو تمس اشاہ فیروہ نہ
رکانن دیوہوکل دن اڈا انت مہ	جنابن دیو تش فن کیاہ گزہی زہ
زہینت آوو اتو در شین ہمیر	جنابن دیو کلس کن اڈ برابر
سوگو فیرت نہ دون حصین بنبو واٹ	جنابن دیو کلس فیرت نتوی وات
دیوس تم وتہہ کرو دبدب ہمین آن	جنابن دیو رکانن آن ایمان
دمی الخام ورنہ جہوس بو مرتد	اگر تری پاوہ ہم تیران نہاد وی دا
بیک جنبش سو پاوون از دو دستی	جنابن کرر کانس سیت گشتی
جنابن دیو تہہر دارت سو فی الفور	رکانن دیو دوبارہ فن کرہ زور
ولیکن کینہ دپزنہ گو سولتہ	رکانن دیو تمس فتہہ رکٹ زہ حصہ

در خینی از ستہ زکان اشتر

ہکمین پچھی در کتب اہل روایت
جنابن اندوزی از غنایت

۳۸

چہ سمس چھنت
خدا شاہ تحیتن ازدست سمس
سموئم ان تخت نہوان سرشتہ
سیک بالعرب عجب پاسکاہ ام سع
سکفہ نہ بیرکنہ ہشتہ شیوہ داو
خضر مخینہ سپین پاپی نبییری
ولینے گھی بار وی ہم خوش نفر
مفرد در ازل ہن اہوں بحیاجان
مستی کی و دو مین سپیرن خر
منصر دو اسعدہ سپین سکافر سعہ
سپین اندہ دمان ضرانہ نس گنہ سنج
خدا وندا انضرن کنہ ہشتہ
بجمعہ پیشبوی صلواۃ و عطر تسلیم
در خنی از ستہ زیر اہیم

لکهن زمخشري لوز اين حکايت
ڏين تمہ آهس اين روزان هميشہ
بروز هجرت آنحضرت بصد جاه
مهرباني ڪرڻ خيمن اندر آرام
موئيو وزت سئين بيدار از خواب
ٿيئت آب ڏهن تراون سحرگاه
عجائب بڏ ڪلاه گو ميوت دراو
مشک تہ آسو خوشبوتر ز عنبر
گرسنن بچہ مشنس تر بيش آلن آس
يون از هر طرف بيمار از دور
هميک برگ آس اين لس دوائے
مبارک تت ڳلس آسو ناو ڪرمنت
دوهہ اگہ گو ز برگ و ميوه خالي
تهتي پاڻهن ليں از سي حال ناگاه
ڪنڌ و سيتن ز سرتا پا برت آ و

ڪرڻ جهي ام معبد اين روايت
ميان خيمہ ها در کوه و بيشہ
مہ نشن و اتو از ڪمال لطف ناگاه
بخواب استراحت ڪرنہ آرام
جهلون تم آسن تر اون نهر آب
ٿئت کهتو اک ڪلاه في الفور ناگاه
سين مشهور تہ ڪا نہ تت کهني آ و
مزه تت آسو ماڻهيک هيو برابر
مريضن دا دکساعت بلبن آس
بلت آهن تم گرهن ز ان ميوه مسرور
تہ کهت آسو چار پاين دو ديواني
سٿهاه از برگ و ميوه آسو برمنت
تمي دوهہ لوز گو سرڪار عالي
هرت هيو ميوه تت وقت سحرگاه
تمي دوهہ شاه مردان جنتس زاو

اعجاز عربيه

بيان انکہ مشهور تت خلاف اين جاري
بہ ڪتب اسن ... ان اسن ... ڪاري
دوهہ اگہ ... اين ... ميان بابڪ
سهاب ... نمي دوهہ حسن ابن ... شهيد ان ... گرئيہ
صلاه ... نبيہ نبوي صلوة و علي
نبيه نبوي ان اهن رب

دوباره شد درخت از نهايت
روايت ڪئي ڪن اصحاب فطرت
سيوئي شهر لطائف دا و حضرت
شبانہ در او بنا تہ سواره
سيڪون گو هر طرف بهر نظاره

خبرگيري ڪرڻ ياران هر جا
ان تهنا ڪهوني تن کي بصحرا
بہ يار ڪيک شب تا ريک اند
پيش از خواب ... سرڪار بيجود
بطور خود ... گو اوزن درراه
تن در بزم ... ڪلاه گو تن بہر راه
رهبت گو اوزن ... بيجود اسو تاه
ڏهن کها ورتهاه ... نہ دخواه
الحکم حق تعالى گو ڳلس چاک
مي نيزه ... اوزن ... بيجوئيتہ لوا اکرم
بيو ڪل درراه ... لوزهي ... بهور
ڏين شجره مي تت ... تت ... لو ...
بهي پاڻهن ... تت ... ان تت ...
گو ... ن ... ن پر ... ڪل ان تت

روی چا لو فولادون گل ناره
موی چالو سنبل یده تزاوان
موی چالو زحمتونه کی تجرد خاره
میانه سر کاره وننده بی جان
چانه بیت لو فیوریت دوباره
چانه بیت بند کو مهر تابان
چانه بیت چند رس کو دوباره
میانه سرکاره وننده موی جان

میانه سرکاره وننده بی جان
چانه اماده لو پیان ماده
میانه سرکاره وننده بی جان
عالکی سر داره عقنده پاده

بحجان لعت بجاب شاه رسل

اعجاز غزیه

بخوشبوی صلوة و عطر تسلیم	خداوند القبرش کرته تنسیم

زدوری استن حنانه نالید

دلوک در مسجد سرکار والا
ستون خوشنما آهی سٹها جان
حنانش بیت حضرت بهر رتبه
روایت چهی کرن اصحاب حضرت
جنابن منبراه عالی بناوُن
جنابن خطبه پڑ بالای منبر
تهی پاڑهن وُدُن تم ای برادر
جنابن بوز از منبر وست آو
رُوُن در باغ جنت جان خرما
کرکُرُن ناله متوزهو په کره ناوگ

زه تهم از نخل خرما آهن برپا
یکی حنانه دیگر بو دمنان
پرانی آهس روز جمعه خطبه
که اندر سال هشتم بعد هجرت
بروز جمعه تت پٹ سائتزاوُن
حنانن هنتو وُدُن از هجر سرور
بیهی پاڑهن وُدُن شر پیش ما در
دلاسائش کُرُن دپوش زه غم تزاو
کهوُن آسن ولی بیه مخلص ما
پس انگه زیر منبر دفن تهاوک

خداوند ابروشس کرته تنسیم
بخوشبوی صلوة و عطر تسلیم

٤٠

شبه آکه ماه و شمع خشاره
یاپهورو شند یاهه کرنت باران
لوله کی شعله سینت یان زاره
میانه سرکاره وننده بی جان
جهوک جهوم سکین مس حانه ماره
سوکهه موکهه ما و مهر تابان
دوکهه ره داد بلبه چانه دیدباره
وارده واره جوان بعل اگناه ما ره
میانه سرکاره وننده بی جان
داه جهید بهت دوالیع چانه بعد سرداره
نفس ل مادان کت نس ماره
مانجوالنته جهچ ماران

اعجاز نمبر

نبی ڈٺو دلداو حضرت سعدی جی صحبت سیکیا. پیغمبر نور
خلیفہ سیت ہی اسکس ہیبت کا
زینب ستن پہل نوع اللہ دستن زیجو شاہ
نبی پیغمبر سبحان اللہ ودستن واتکہ
بدست جهو صدیق اکبر

تیهوک در قبضه ابر
نبی پاٹهن پیر کان تسبیح
نبیوک ترم لعاب ازان درد فارو
پیر کان تسبیح و تحمید انیر تسبیح
نبی پاٹهن انهوک ردستن غنمان
نبی پاٹهن بدست شاہ مردان

٨١

تال چهوم گومٹ زن شاہماره	میانه سرکاره ونده هی جان
نهره چهم مره که تره کمه تاره	گره کت سره کهنه چهومنه سامان
پره چهوس پیومٹ کره کیا چاره	میانه سرکاره ونده هی جان
لوکچاره آتهم زن محنت هاره	خله قله راوم هے ارمان
افسوس هاوه کیاه تمه بازاره	میانه سرکاره ونده هی جان
تاون زده چهوس گنهگاره	کاره پٹ باره همت کار عصیان
ته سواکس چهوم تاون داره	میانه سرکاره ونده هی جان
محشر که دوهنه آسه بله تا ماره	ناره سنده ترتش آسه تهاران
تاره آسه گومٹ تا رزم تاره	میانه سرکاره ونده هی جان
غلام حسن چهوودان زاره	بلبله سنده پاٹه ناله دیوان
دله اکه هاوتس گل رخساره	میانه سرکاره ونده هی جان
بفضل چامین آن معجزه خوان	که در قسم جمادات اے جان

بکف تسبیح خوان شد سنگ خاره

ابوذر آسوا زیاران سرکار	چهوداوی بیت حدیث لوزای یار

پیهر تهاوت سین خاموش یکبر
ڈیوم تم حضرت علی ای برادر
مر دست مین لیا پین نه
ڈٺهو لا جک تم کیا پین نه
مرگو لنگ پوم ایجه بن
دو پہر ک لونه برتی آفتاب ن
بین پهوی چانه خوتنات
بین پهوی مرتبه هنڌ ای ابوذر

فدا و فدا انعرش کرته تیم
کجرت شیوی صلوٰة و عظیم
مجلس تتره وان الک سنگ گرابر
دو هڑ کیه حضرت
کران اس کافرن دعوت بنصرت

ژنگن ازتنت چھہ دردیوار شہور
کمرک حجر الوقوف ناو مشہور
مہتن چھہ لوکہ دست از شوق دیدم
کمن چھہ لوسر از ذوق دیدم
خداوندا بفرش کرمہ تسلیم
بجنتس شیوی صلوٰۃ و عطر تسلیم

جیٹھ یحیٰ لاج در دیوار خانہ
حنا بن تخہ سنگن از راہ پیانہ
ژنگن الصس سلام بردم کرانی
ملی و تہ یام حضرت بوپکانی
کران الس حضرت تسلیم از جاہ
کیتاہ اکر الس دریکہ سر راہ
انجاز نفرتیہ

بیان لکھ سنگ نقش پای او ماند

بگردِ حوضِ سنگین پارہ بل آسو — عجایب خوشنما زیبا محل آسو
ابو جہلن گبور تس عکرمہ ناو — دوپن تس حضرتس مہ معجزہ ہاو
دوپس تم حضرتن گژہ ہُت کنی وَن — ژہ چھوی سردار سانوی ناد دیون
سو گو لاران دوپن ای سنگ برخیز — دِوَن چھوی ناد حضرت بالو پک تیز
سہ کَن از جای خود تہند ژہ بکیار — پکان گیہ بہ پٹ در پیش سرکار
دوپس تم حضرتن گژہ بر جای خود زود — سہ کَن بر جای خود واتہ از سرِجود
ہدایت عکرمس گو از سعادت — انن ایمان پرن کلمہ شہادت
خدایا کرتہ خوشبو قبرِ حضرتؐ — بمشک و عطر و صلوات و تحیت

بہ پیشش سنگہا تسلیم میکرد

روایت چھوی کرن جابر ز ابرار — علی بیہ عائشہ از شوق کن دار
دپوک تس شاہِ لولاکس بہر آن — سلام آسی کرن سنگ و درختان
دپان آسن درخت و سنگ ہر جا — علیکم السلام اے سرورِ ما
سٹھاہ گل آسن تس سجدہ کرانی — سٹھاہ گیہ آمہ تس دیشت تمانی
از انجملہ چھہ در مسلم روایت — کرن جابر بن سمرہ حکایت

روبیہ آکہ در او آنحضرت لصد شان
کہن پیتھن حراماں در کہستان
بہ بیتہ کہور نیوُن بیہ سنگس پیتھ اندر جاہ
سنت سنگن نقش پادس سنگس
سپن از پایکا نش نسخ سنگن
سینیو چون قدم نقش دران نور

دین تنت جایہ فیض اتہ اباد
کہنیاہ اکر بد دنبہ نایہ
سینت گوحضرتن ...

دپن اندربلدِ حیشان انہ چھیہ مدنور
ہیتہ پتہ بعد کل — چھیہ فیض آباد و — کل
پیتھ دلا فرو بیہ سنگ تہ کہ سے تہ
چھ ہیتہ بعد ژیرو یا علیہ السلام
خدا وندا بقرب آس سنگس
بجنتس شیوی صلوٰۃ و عطر تسلیم

اعجاز نمبر ۲۳

دیکھی بابا و حضرت کی نمونہ معراج
پیغمبر کی سن بن فلیں فی تاج
دیکھی ہنستی سنگ پیش داران جاتم ہیچ بجز آن
بیان کس بہیراہ تا سمیہ دو دون
دین جھی دادویان نمایان انہو با و حضرت
صخرہ بہیرہ پیش ہی پا و پیچکین بہ نظر نما و
کہ سنتی پیش کہ نہ پا و ارتا پاقش ہونحق سما و
عجائب قدر تاہ خود ان شکل پاکاہ
و تہستا از جای جو دو نور بہیراہ
کہ تہری اش تنیہ تنیہ کہ مہار
تہری حضرت قدم سعی اسود
نہی اسی کس بن تنیہ لالہ ران
جناب رب جوسف لعنی ال روز
تنہ بوزرت کہ تہ دورزتا با مرد

دعا چون کرد آمین گفت احجار

دوهه که ژاد آن سرکار والا
تمامی اہل بیت اولاد عباس رض
جنابن سج پهن چادر برابر
دین یارب یه چہو پچه بابه میانوی
تنهی پاٹہن مین پٹ وچ مه چادر
کنہ مه آسه در تعمیر خانه
کنبوتل شوراز ہر سو بصد شوق
خداوند القبرش کرته تسلیم

درون خانهٔ عباس تنها
انک سنبرت تیهرساوک با خلاص
متن پانژن پہٹن تراوک سراسر
چه اہل بیت آسند میانو کرانوی
تنهی پاٹہن رجهوک از ناروا شر
در و دیوار سنگ آستانه
دپوک آمین آمین از سر ذوق
نجو شبوی صلوات و عطر تسلیم

معلق بر ہوا سنگ گران ماند

لکہن جهی در کتب صاحب روایت
بصحن مسجد اقصے کنباه آس
تمی منزه ناقهٔ صالح دپوک دراو

ژه روزم لوز ایجان این حکایت
عجائب خوشنما زیبا سہاٹه آس
لکہن جهی صخرهٔ صما تمکو ناو

معلق بر ہو روزی بالجب
نه وژہ بن کن نه تهر اکد ذره بالا
تهی پاٹہن سیه چهی از نام درت
درزن جهی مت سکروکا قریه لوز
سهارن آهی زینت المقدس
بچشم خود نمو وچه سنگ اقدس
دیده کرد صحن مسجد سنگ والا
معلق بر ہوا کہنه کر چه بالا
خدایا کرته خوشبو فرحت
بشک و عطر صلوات و تحیت
بفضل تحمین له دیو کرت
گرامی معجزه دین ور
زن انگشتان آن شه چش نه تهر

روایت چهی کرن یاران سرکار
دوهه اکه دراو جنگس سالو سردار
کرن تم تنگ از جنگ آن نهنگان
حدیبیه چهو اگ کا ماه سهاه تنگ
دین تت جایه آسو گ آب نایاب
زبی آبی سپن بی تاب لشکر
جنابن دیو انیو اک آیه پیالا
کرک اک آیه پیاله پیدی فی الفور
دیوک زالو منزه آبن دتس گرگ
بلالس دیو جنابن سوی لشکر

بن مسعود و جابر لوزای یار
سیپه ڈوڈهه آبک سیت جرّار
سپن بیرنگ از جنگ پلنگان
تنی کر حضرتن با کافران جنگ
زبی آبی سهاه گو فوج بیتاب
صحابو عرض کره در پیش سرور
ترقی تت منگو از حق تعالیٰ
تهوی تت منز جنابن دست پرزور
وزن زن ناگرا داه آسو نبک
بیتهی پاڻهن زه کره آو از برتر

حيّ على الطهور المبارك والبركة من الله

بلالن کره یک لاین آیه لشکر
وضو کرسا روی ته بیه جیک تریش
بخوبی تریش چاوک گرنه قاتر

اُنهن کت پیاله آبک کوزسر
برک بنٹ تاره کوزه باسن خویش
سپن لشکر بیکدم تازه وتر

اعجاز غزنیه
خداوند العرش کرته تکریم
بجوش نبوی صلوٰة و تعظیم
بفضل حق زده بس آب جاری
بجو فرمودان انکی کن خاصه اصحاب
دوهه که آسو گمت به آب نایاب
دگر یله وانو از بهر طهارت
سهاه رے گے مضطرب اهل بشارت
انو که آب وضو تس حضرتن پیش
تهو کرتن آیه باسن منز کو خویش
پین زالهو منزه تس آب جاری
وضو کرسا روی از حکم باری
نمه هن تس کو لکاز فضل خداوند
وضو کرسار وی گے شاد و خرسند

خداوند الغیب تس کرته تنعیم
نجوش نبوی صلوٰة و تعظیم
سبحنش به از آب کوزه روان
روایت چهی کرن ایکر خنباک پر
جناب بلیه دراو بر جناب بعد
بیک منتر ایکر کشت جنابن
وضو کره باره بین قبا دن
میان کوزه باقی ازیه سبحنه رود
جنابن دیو قبا دیس و موجود
سپن کے منزل ویته کبیه اصحب بایاب
دو کیبه ایکن ارنجیکی اسجعیع نمه
دوسپ اداو رب ذاکر من ہم

اعجاز نمبر ۱۹

کرکھ اکرابہ ناران ازنبہ بکیو
ہرترس یاتھ بعد از تم سپن پانس درمیان
بیتھ اکہ آبہ تمعیر سپر آبادان
نصب کرن تپ انتظار ازتن آب اکہ ثار
خدایا کرنہ خوشبوی صلوۃ عطر حضرت
انجو شبوی صلوۃ و تسلیم

مظہر دو ورسلر آبہ مشہور

دوہس زتشنگی لب چاک بوتم
قنادس دپو جنابن ناران زود
جنابن رٹ اتھس کت ناریانہ
رلک بانہ جنابن آب تراوک
پندہ ساس اونٹ دہ ساس آس انسان
خداوند القبر بش کرنہ تسنیم

شبس از تاب و تب درخاک پی تم
مہ صبحن تہاو مت تن آب موجود
صحابہ آنہ ناوک آبہ بانہ
تمامی فوج یکدم آب چاوک
سپن تم آبہ سپن سیر بک آن
بنجو شبوی صلوۃ و عطر تسلیم

زلطفش آب از چہ جوش داده

روایت چھی کرن اصحاب حضرت
برای عمرہ حضرت وان بطحا
کنوی کھو آسو تن منز آب نایاب
سپن بلہ شور و غوغا ازپن بیش
دپن لاگت نہولن آن تیر در چاہ
زودہ شت لوک گی از آب چہ سیر
دویم راوی چھو فرماون روایت

کہ در سال ششم از روز ہجرت
حدیبیہ چھو اکگا ماہ در انجا
زبی آبی سپن مخلوق بیتاب
کڈن تیرہ لمت از ترکش خویش
بیک لحظہ سپن از آب پر چاہ
دگر کا نترتہ گرہ خر اشتر و تیر
کرک بلہ حضرتس از چہ شکایت

دیوکھ اکرابہ چھپاہ در یمن آسو
بلکہ سپن کھون اسنوی مارون
مکلہ آبہ زسوی آب سفر
جنابن بیغ زسوی از نور اسلام
منور خلق گی از نور اسلام

45

مسلمانن مہ کرہ آزار صلہ
زہ آن ایمان بسوی حقتعالی
دیوک یلہ آبہ چشم وانو پیغام
ازان پیغام تس شیرین سپن کام
تمی پتہ کاتھ کھا مو دینہ زان
گرتمان آسو پیٹہ چین بانہ
خدایا کرنہ خوشبو قبر حضرت
مشک و عطر صلوات و تحیت

زمین کرہ اکر اوشیر دوانتہ

روایت چھی کرن در روز ہجرت
بیچاری ام معبد وانو حضرت
منکن تس دودنہ دوانتھ پیکان
قحط چھو پھیرو دلن در بیابان

برآمد سالہا از کوزہ روغن
بخوشبوی صلوٰۃ و عطر تسلیم
خداوند العزت شکر گوتہ تسلیم
پس انگیہ چوک پائی پیالہ کرلیم
ہمی پاہن وچھوم آن کاشہ
کہ درتن جای ورزم نہ اموچ
ملہاہ دو وچیکی امرد وتو شتیم
اعجاز نمبر

وین ام شریک از کوزہ روغن
کدم تب سادہ بہر شاہ خوشی من
دس بہ اتحضرت دو روغن باخلاص
کدگت گیوتہ دو توہن بہ فرت
اتن مہ کوزہ تلکن دو بہ فرت

جنابن وچہ گیاہ اک سست ولاغر	گنبدت درخیمہ گیمر زار و ابتر
جنابن دپہتن این میشیس درپیش	انیون دود لو ہمس چھیم لحیمزن ترپش
دپوس نمہ چھیم یہ گت ہما رولاغر	سوای آن شمکنہ زاہ امس نز
جنابن دپہتن ای ام معبد	زہ آتن لو ہمی پانے امس دود
تھون بر پشت او دستِ شرفناک	دودس لج گرگ ہمتن بانہ بزاک
دپوکی چیویڈ برت یاد سہاہ دود	ہمہ بانہ برک از ام معبد
ترہن وزہن سہ گت آس دو دوائی	ہمیشہ صبح و شام امس ہنوائی
خدایا کرنہ خوشبو قبر حضرت	بمشک و عطر و صلوات و تحیت

ز شیر اصحاب صفہ سیر فرمود

دین چہوی ابوہریرہ وارہ کن ار	گرسنہ سخت آسوس آو سرکار
سہاہ افسردہ و دخستہ وچہنس	بدولتخانہ خود سیت نیونس
دودک اک پیالہ حاضر آنہ ناون	ہمہ اصحاب صفہ منگناون
اتہس کت بس اکس دودہ پیالہ نہا	بجوبی یڈ برت سوی شیرچاون
ہمہ اصحاب صفہ تم کرکن سیر	بدستِ من دتن آن کاسہ شیر

[illegible]

[illegible]

دوہہ اکہ اُمّ اوُس آ مدید ربار — انُ تمہ گیو ژوڈاہ ژانُ لسبکار
جنابن گیو کڈُن روزس ہناہ پت — ہمگ تت پٹ دعای خیر و برکت
دلوک گیو ژوڈ کڈت بیرُن از در — وچھون تمہ گیو ژڈس آسوس ابر
دُیس گوتس چھ حضرتن انچہ از من — ز غصہ تمہ دوم فیرت یہ روغن
دپُن آنحضرتن ناخوش چھو ہم زی — مہ کسوم چانہ باپت گیو کھم زی
دیوس آنحضرتن روغن کڈس می — دُعا کرمس تہ ون برکت دتس می
دپُن چھی اُمّ اوس آن کوزہ من — ہمیشہ بو برت آسن نی روغن
کڈان آسس دوہی تت گو نہ زاہ کم — پیرا زعہد علی سوُرم ہتوم غم
خداوند البعبرش کرنہ نسیم — بخوشبوی صلوٰۃ و عطر تسلیم

باآش و نان ہمہ اصحاب شُد سیر

بن عبداللہ آن جابر انصار — روایت چھی کرن ازہوش کن دار
دپُن تم دراوحضرت بہر یگار — کھنون خندق بگرد فوج یکبار
کران آسس کارِ خندق جملہ اصحاب — جناب آسی اہتمامس پا نہ ہر باب
وچھوم در چہرہ سردار عالم — علامت بچہ ہندی گوس دغم

ہٹوی ہر جا ملوبن بن کرنتہ بیر
جنابن منگوو دعا عالم پناہس
برکتس لیح سٹھاہ تت زادراہس
پر کنزاہ کہیت ہکوی فوجن ورکر
دیگر دروتشہ دان پُر کردہ ہتاوکر
خداوند ابقریش کرتہ تسیم
نجو شبوی صلوٰۃ و عطر تسلیم

۴۸

لجن کہنہ ژوجہ اوّل تت تنورس	برودی ٹھان نھاون یٹ تنورس
سہاہ بڈاک کن لاہ منگناون	ژوجہ رس مازیکیا کھیاوہ ناون
سپن تم سیبر از خانہ نیبر دراہی	ژمجلس دہ کس دیگر اندرژاہی
تیتھی پاٹھن تنورس ٹھان تہاوت	لجن کہنہ ژوجہ یکجا فوٹہ راوت
ژھنون رس ماز تت منز کھیاوہ ون	کرن تم سیبر ہیر ون کدہ ناون
تیتھی پاٹھ آس ذہ ذہ زن یوائی	ژوجہ رس ماز یڈ بربر کہوانی
ییتھی پاٹھ اہل خندق ساس لوکہ	کرن تم سیبر کانژہ بونہ بو کھ
تمامی اہل خانہ مردم غیر	مسافر جملہ ہمسایہ سپن سیبر
خداوند ابقریش کرتہ تسیم	نجو شبوی صلوٰۃ و عطر تسلیم

کشائیش داداو درزاد الشکر

روایت چھوی کرن فاروق کن دار	دپن تم دوہہ اکہ سانو سرکار
سٹھاہ سامان لشکر بہت جنگس دراو	دپن چھی غزدہ تبوک تت ناو
تبو کس منز سٹھاہ جنگن کڈک طول	ذخیرہ سور ساروی آس ملول
جنابس عرض کر ایشاہ فیروز	مرن ساری چھنو کھنہ زاد مروز

ہمہ اصحاب از بک کاسہ تشنہ
چھو راوی ابو ہریرہ
دپن تم چھس حضرت

اعجاز ٻيو

روايت ڇهوي ڪن جابر انصار
مڃين وڏو مومن صالح ۽ وڏو قرضدار ۽ ڳري قرض سان بيمار
هئس قرض قرضدار ڪي هيس هر هر ڪندا اچي جنگ
بڻي ٿي قرض ڪرڻ جي ڪري هيس هر حرف ۾ تنگ
حضرت سندس نڪتو ٻڌي جواب ۽ ٿي مٿس قرض ٻڌو
قرضدارن ڏيو ڏوهه ڪري هيس ٻيو سڀ ۽ ٿي وعده وڏو
ٿيو قيمت ڪرڻ ۽ ٿي اڳ لاچار
ٿيو ٻئو ٿي نه اصلا عرش ڪري بيڪار
ٿيو قرض ادا ٿيو ٿي کان خالي
ڏيوهه ڏيڪي ڪرڻ کان ڏوهه خالي
شاه دلشاد سرڪار حالي
آئيو در خدمت سرڪار ٿي زاري
ٻڌي آنحضرت ٿي خسر ٻاري
ڏيو قياس ٿي ڏيڻ ڏيهه بار

مه زاد م خضر بن بن ڏبن بن
جاگر دو قرضدارن ته ٻهوڪ ڪهن
ٻکه سردار عالم زاد دريا ٻاغ
قرضدار آيو ته ٿو ڪو ڏهن داغ
اڪس ٿي ٻهن پهن حضرت ٿي زود
الله ڪاڪ قرضدار ٻيش خوش زود
ڏيڻ ڪتي ڏي ڏيناه دار ٻهي ڏي بار
ڏي ٻولت ٻو حق سارو ڏي انبار
ٻه ڪيرزاه ٿم ڏيو سرو تنس برابر
تهي پاڻ آيو ناون شخص ڏيگر
بڇيسان اڪه اڪ من ڪه ناون
ازان انبار خرما مو ڪه لاون
قرضدار نکهو الت آسو انبار
تهي پاڻهن ٻيو پاي سرڪار

خداوند القبرش کرته تنسيم	نخوشبوي صلوٰة وعطرِ تسليم

ز چندين نان همه اصحاب شد سير

چهو فرمان آن يار دلدار	کڻهن تل ٿو وچه کيهه آهم بدر بار
وچم در پيش حضرت خلق بسيار	برابر شيت زن کنزرم بدر بار
جنابن سير کرم از سر جود	تهي پاٽهن وچم نه ٿو چه موجود
خداوند القبرش کرته تنسيم	نخوشبوي صلوٰة وعطرِ تسليم

ز يک جام طعام اصحاب شد سير

روايت چهي کرن ياران سرکار	دو هه اکه بنه کهوساه وانو دربار
زوقت صبح تا هنگام پيشين	کهوان آس خلق تت پيش شر دين
گڙهان آس اک حبا ٿا بيا کوين اس	تهي پاٽ بڏ برت ري کهون آس سيا
تهي پاٽهن سو ڏيڪم بته پياله	گموت آسو نه تت کم اک نواله
خداوند القبرش کرته تنسيم	نخوشبوي صلوٰة وعطرِ تسليم

کشايش داد در انبار خرما

اعجاز غیبیہ

پنجو قرادون جنازہ شاہ فاروق
دوئم سوس ہمرہ سرکار از شوق
دو ہمرکہ در عینی سمت ایک
سوارہ تورہست اونن کہسن تہ بس
از انجا زادہ سوکرتہ ہمراہ
سپاہ بیتاب گہ وقت شبانگاہ
انگ کہنہ خضر درپیش پیمبر
ہمو تو تقسیم کرفہ جس برابر
کرکرم زنبیر کردی از وجود
وپھم ام خضر ساری بس موجود
خداوند القبرش کرتہ تنیم
بخوشبوی صلوۃ و عطر تسلیم

دگر انبار ساروی رود موجود خداوند القبرش کرتہ تنیم	تہوم در خانہ بانن منزلدن زود بخوشبوی صلوۃ و عطر تسلیم

کشایش داد او در چند خرما

جہو راوی ابو ہریرہ کن ہوت بوز	دپن تم بیش حضرت آس یکیروز
انہس کت سیت آسم چند خرما	تہوم در قبضہ سرکار والا
لصد منت عرض کرمک سخدمت	پڑ وین پٹ دعا از بہر برکت
دعا پڑہس تہ دپوہم اے خردمند	تہوک در توشہ دان خویش دربند
تہوم در توشہ دان از حکم آنشاہ	دوہی آسوس کہون سوغ رینہ زاد
کڈنت آسوس کہون ہر روز پانس	دن آسوس لوگہ میہمانس
ہمیشہ تابدور ابن عفان	کڈنت آسوس کہون خرما بہران
شہید یلہ ظالمو کرشاہ عثمان	سو آسوس کہون خرما بہر آن
شہید یلہ ظالمو کر شاہ عثمان	سو تھیلہ لوٹہ نیوہم گوس حیران
خداوند القبرش کرتہ تنسیم	بخوشبوئی صلوۃ و عطر تسلیم

کفایت شد بہ لشکر چند خرما

خرما سیر شد اصحاب خندق

۵۰

شبہ سراس اک سوارہ لاقوت
خضر کنہ ہران لمہ مالیں ہیکیروز
سو بود درکار خندق سمجو مشغول
کرہن درکار ہران خندق سہ بی طول
جنابن دو بجو رسی اری دختر ما
ربغل در پنی چو خرما
زہ کیاہ پجو درپیش پور درپیش
جنابن بجو لوپس ران لپور در کف جنب
ربکا نیس کہ دہاو کر در کف منکہ او ب
نمامی ابل خندق منکہ ایک آتش کی
بجو بیاپیت ایک ہر ابر خندق موجود در پیر
نیہ ساس بی حضرت بہشت مع تبرکہ
خداوند القبرش کرتہ تنیم
بخوشبوی صلوۃ و عطر تسلیم

اعجاز غریبہ

زلوی اچھی دادن بن الغفور ناستگاہ
نعمت جو دو دو بابہ آسے حسن زادہ
زرہ شیر خدا یعنی ذوالفقار
خنجر بن بناوان سعدی علمدار
[illegible]

ششم فصل آرم از اعجاز پُر نور | کر وا مرض و علتہا شدہ دُور

علیِ مرتضیٰ را شُد رمد دُور

دیوک آن حیدرِ کرارِ جرار | باکثر غزوہ بو آسن علمدار
مگر در جنگِ خیبر آسو بیمار | بدردِ چشم آسوس رنج بسیار
جنابن پانہ دردِ نیم سر آسو | درونِ خیمہ لر تراوت تہر آسو
جناب حضرتِ صدیق بڈ یار | کرک افسر بناوک سوی علمدار
کرن قتلِ مشرکم شہاہ زور | سوای فتح فیرت آوتی الغفور
دُو بابہ گو عمر صاحب علمدار | بغیر فتح فیرت آو یکبار
شبانگہ عرض کر یارو بحضرت | بجنگِ کافران از لبو نہ نصرت
جنابن دیو کرن فردا علمدار | بجنگِ کافران یک شخصِ کرار
خدا ہیں تہ رسولن شس سو خشنود | رسول و ہم خدا آسن شس جو خشنود
شبو آسی منگن سارے زباری | علمنامہ ہمبنا فوجداری
ولیکن مرتضیٰ ٹھانڈن جنابن | ستارہ ز بر ٹھکن نیو آفتابن
اچھن لاگن تمس آبِ دہن زود | نباتِ مصرزن در چشم او سود

[illegible]
سینج مور ان سے مرہ علمدار
زرہ پیران ہس سینج ذوالفقار

عجب جنگاہ کرن با فوج خیبر
بہادر آسو تتی مرحب پہلوان
تہا یہ زور چون سام نریمان
مقابل ہو راو سوی با شیر جبار
ذوالفقارن یکدم تراو در نار
[illegible]
کرن تم تخت قتل فوج خیبر
[illegible]

زخندق جستہ وٹھہ تارن بیکبار
بصد چالش زمینس تم دژن لت
دوبارہ لایہ ہی لت یدٔ زمینس
بزور دست کڈن تم آہنین در
سو بر ہمچون سپر آسو گلہ ناون
رٹن ہر رنگ تنگ از جنگ کفار
کرن بر کافران تم وارہ بیحد
سپن کافر تباہ از قہر نابود
شرط کرنک اگر ما وپن مال
پن انگہ گو سو مسجد ہش پیر سرور
بغلگیری کرنت تہس اتھن میٹ
سپن فوجس بہر جا شادیانہ
دلوک بلہ خندقس ٹپ والو آتش
ہمہ سامان لشکر سیت آسوک
کرک کدلک نلاش آوا زعنایت

سپر بیہ تس وستت از دست کیابل
بلبر زہ آو دنیا گو بتل نت
بلا شک گاہی سوی یت زمینس
رٹن مثل سپر آن تختہ بر سر
دچھن کھاور بہر سو پلہ ناون
ژٹن بسیار اشرار از ذوالفقار
ذوالفقارن سپہ کرمارہ بیحد
امان منگو ہسن تمِ دژنک مہلت انجود
امان چھو پنہ و گرنہ چھو مرن حال
زخیمہ پیشوا تم آسں بردر
بخیمہ ژای تہ یکجا سمت بیٹ
بسوی قلعہ حضرت دراہی یانہ
تمامی فوج آسوک سیت ہمراہ
ازان خندق ترن دشوار آسوک
سو بر پٹ ہت بکف شاہ ولاین

اعجاز غریبہ

ہتون دروازہ بر خندق کدل زن
گرزہ شیوگئہ زودمی دیون تمہ ہن
علی مرتضی آن آہنین در
پھکن ون پٹ رٹن پہن پر
ازان پٹ ہیچ بسل فوج قہار
سمت گو لو تہی پار رٹ شیر جبار
پتو لاکن چو آن سالار بہ زور
برک پٹ کہتو علی صاحب شور
دپن ایت شاہ مرسل از مروت
سودی یک بہ پیو بار زیوت
ترت بلہ فتح سادی مہ کلاو
نکھو پیھ آہنین در دوتر ان
ابو رفیع دپن ست نن سمت آی
نون ہتو بر گس تہ جنبش از ہی

۵۲

سرو نعی یا مت بہ
درون قلعہ یار و فوج
سمت ہت ییار پسوی کنانہ
بہودن بشتہ آ حضرت و یانہ
دلیرک پیش دنشن بلو
خیابن ریع لوشس و پت نا و
کرتہ ہنہ خالی ضلع
دلیرس ریع چھو منہ نہ
دلیرس حضرن پنزون خندق
و منہ
فلانی جابہ چھو ی کرمست و فیسہ
مسمی ہاون کنانن چھو منہ معوجب ژ ان ود
زبیرس ریع لوچ خیابن گز نہ ہ ل
خیابن ہاون نیج ی ہد و فیس
زبیرن ان کلہ نان بنیا خبر بنہ
امان لود کنہ کس ہا فقتل بیکبار
سکیدہ مر وانیا وک بر کفر د نا ر

ایجاد نبو بیه
خدایا بکړه بچو شبو و قبر حضرت
جنان و عطر صلوات و تحیات
ازو بنا شوله اعمی تی بسلم
حبیب یکھوٹ درتقاعد رای نخفور
عرض کړئیه ابن فدای آزاد و پیشین سرور
پیمبر لټ سرمه ابعو بینایی لیمیر ربیع الاول
جنابن و عوکه و دلوی ابن اگر سوئبیا
وچهان آسوئیان و بیری جوانا
خداوندا نقیه پاک حضرت
رسان صلوات و تسلیم و تحیت
ازو شید کور و زرا و دنیا
دو بیه کړه کړئیه ناناه آنه درانیږ
ابعون یک کوره روښن عدن درپیش

کړک یله فتحِ خیبر از کرد و فر	مظفر آو آن شاه پیمبر
خداوندا بقبرش کړنه نسیم	بچو شبوی صلوٰۃ و عطرِ تسلیم

بدیده نور دیده دید اعمیٰ

چهو لکهوت درشفا وقتِ سحرگاه	الوٰاه اک آو درپیش شهنشاه
عرض کړئیس نه بینایی بوچیوس دوکړ	خدایی منگته دو چشمین کړه هم نور
جنابن دپوهیس کړه ئن وضو کړ	دو رکعت نفل از بهرِ خدا پر
دلویس یا رب بحقِ آن پیمبر	مه بخشم گواش دو چشمین برابر

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُكَ وَاَتَوَجَّهُ اِلَیْكَ بِنَبِیِّكَ مُحَمَّدٍ نَّبِیِّ الرَّحْمَةِ
یا بار خدایا بدرستیکه من میخواهم حاجت خود و توجه میکنم بسوی تو به نبی تو محمد که نبی رحمت است
یَا مُحَمَّدُ اِنِّیْ اَتَوَجَّهُ بِكَ اِلٰی رَبِّیْ فِیْ حَاجَتِیْ هٰذِهٖ لِتُقْضٰی
یا محمد بدرستیکه من توجه میکنم بوسالت تو بجانب پروردگار خود در همین حاجت که کشیده شود حاجت من
لِیْ اَللّٰهُمَّ فَشَفِّعْهُ فِیَّ +
یا بار خدایا قبول کن شفاعت او در حق من ۱۲

نه بوزت گو سوال نی کړن تم	لصبدلاری خدایی نی منگون تم
خدایی بو زنس نه آوس گاش	سپین بینا بیک لحظه سوخوشباش

من پیت آس اکر کوره سهاه جان
ولیکن آکس بینا بیرت شان
جنابن هیهو پس چشمین کوخیرش
سپین بینا بیک ساعتنه درلیش
بکحا چشم کی شدید یا نشاذ
قنادس دراید احمد درجنگ کاه
مگردوز احد کو پیش آن شاه
جنابن لاج احمد نه جای خود وزود
دعا کړئی بپین بنی چشم موجود
خداوندا بقبرش کړنه نسیم
بکحا خوشبوی صلوٰة و عطر تسلیم
وظهرت او بیک از محجوب خیوی دور
چیلوک یله او عهد بعض ای جان
قبلہ بیت هست غم آو ایمان [illegible]

اعجاز غریبه

چھِ بیس اندر سوی موی کانسن
کانسِ پیٚٹھ کانسه ورت تھاوه ناوون
صحابو یوٗ کھٗنت ته ان بوسر انس
اَمی یکھنه موی تھاوم بستهٔ یوسر
یس ته گیس عزیضاه آسو موجود
پھلت بوی یِی موی چاوم ته پلیو زود
خداوندا بقبرش کرته تسنیم
بخوشبوی صلوٰة و عطر تسلیم

تمس دیوانه شخصاه آسو همراه	کرُن حاضر حضور آن شهنشاه
جنابن دیو تمس مه کُن ته کرشِت	دتُن تس زآستینن تس ضرب بر پشت
دپُن ای دشمن حق نیر نیر	ته بوزِت جنون بیرون شد از سر
پیِن انگه حضرتن دست شرفناک	منھھن بر وتس سوی گو فرخناک
سپُن خوشبوی و خوشگو خوش نظاره	جنون تس آو نه تس دو باره
خدایا کرته خوشبو قبر حضرت	بمشک و عطر صلواة و تحیت

شد آن دیوانه فرزانه بیکدم

روایت چھ ہوی کران فرزند عباس	زنانا ہ آیه اندر خدمت خاص
بچھو آسُن ییه پیش آن خداوند	عرض کرته تک جنون دچھوم یه فرزند
جنابن منھو تمس دست شرفناک	زسینه آو قی تس بر سر خاک
وتھٹ تس ہون بچه آو یکدم	قیس ستین بلیو گو شاد و خرم
خداوندا بقبرش کرته تسنیم	بخوشبوی صلوٰة و عطر تسلیم

ز آب موی او لبیار به شد

روایت چھ ہوی کران عمار اظهار	جنابن کانس موی سر بیکبار

زلطفن وَل صلِکرد
مقطوع دوٚست ...
دپوک در روز بدر از قوم کفار
امیّه بن خلیف آه ییه پیکار
امیّن ضربِ کاری دتو خُبیبس
جدا فیوک گو خبیبس خون نصیبس

۵۴

ونکیه ست انبعِ حبیب
زغیرت روز رسول سر
امیّن خنجر ... پیٹھ بیرون
خبیب آو و فیوک از لو نبیت سبه
جنابن فیوک تمس اکن کوچن گو
منھون ست و شفاتس تس ... دان
دوباره دراو خبیب ان بکو دان
خدایا کرته خوشبو قبر حضرت
بمشک و عطر صلوٰة و تحیت

یلہ لیکھنہ گیه بادی عنایت الله ته
رحمت عبد الله از خاصان درگاه
العبد الرافع ... پیٹھ
... وینت ...

۲ معجزہ غریبہ

دلیکھ مشرکن بلیہ چاپھ ادرا آن

بلیوی الحال دوشنہ آب

خدا یا کرتہ اکھ بیوجِ حضرت

پنہ عطرِ صلوات و تسلیمات

سہ لطفش تمہ بیمار نشد دور

روایت چھیہ کر زاعِ اردوٗ عجیب

تعجب ترے بانی یند و اوس حضرت

امیر المومنین صدیق اکبر

سنز یم ریوٗن در حضورِ شہ بیمار

تیمہ پیٹھ اوس سپدیوٗمت احرارت

شیخ گیوٗ پھوٗ ران پتمہ اپی سان استراحت

سپیتھ اَ دپوہ پاری دوم غبار

تمہ پتہ نجات و دویہ دپاربہ غار

پھتس دونو بیجدوبتھ لہجہ ریوٗن حبّار

خابن منہو متس دستہ شرفناک	بلیو کھوٗرتس بیک لحظہ زِ روٗس پاک
خداوند بقدرتس کرنہ تسنیم	نجوشبوی صلوٰۃ و عطر تسلیم

زلطفش داغ برص از تن شد دوٗر

معاذ س آس گیمہ ہتھ پیدا	دلوٗس کینہ نتیہ گوٗ سو شیدا
دوہا اکہ عرض کرتم پیش سرکار	برہنہ داغ تس ہاوُن بیکبار
جنابن ہترہ داغس پیٹھ سر مسعود	بیک لحظہ گیس فوراً ہتھ دوٗر
خداوندا بقدرتس کرنہ تسنیم	نجوشبوی صلوٰۃ و عطر تسلیم

زلطفش شدیہ آن مشرک بیکدم

دپوک آسو مشرکاہ اک صاحبِ ننگ	امتس وتھو پھل کرہ ہمہ مزگوٗ سیہہ تنگ
دواسپ وہیم دوا شتر نغز و خوشتر	لدن تم ہدیہ درپیش پیمبر
جنابن دپور ٹو منہ مشرکن زاہ	مہ ہدیہ تس لدو فیرت کرس کیاہ
بدستِ خود نو لک بکد انہ خاک	چھکوک آب دہن تتہ از لبِ پاک
دپوک تس قاصدس گرہ نزا و درآب	چھین سوٗی آبِ خیر آس ہر باب

بیٹھو فوراً اثر ووتمہ موجود

نتہو کر دستِ شفا پاریس کھوٗپی دوٗر

ہکھو ریس تمہ پیٹھ دیوک زبان ییمہ

ابوبکرن دپور سی لکھبدن

پیش بنی کلین تہا احوال یتر ہتوس

یک ناگاہ ہتوم دریای وچھو س

ابوبکرس کھوٗدس سر ستین رپتن ہیوٗ

جنابن یہ پیٹھ خلاف زاگرید

ہتوون تس کھوٗ تن الگ ماسہ

بیاہ پدسکھ اسو بیک سوراخ دیگر

کہوٗن سوراخ بستہ وا نوارہ

بدای خود کرُن تم پارہ پارہ

وچھس سوراخ ہر سو گمت ریتن

ابوبکرن گوٗدن تمہ اون وزن

اعجاز نہم

کتھ چھی راویان تیک سیرت
کہ اندر سال ہفتم بعد ہجرت
جنابن خط لیکھوکن پادشاہن
بمن عالی دماغن لیکھ کاہن
لیکھون پیرت کبن کیو فرمان عالی
پوچھو کلمہ بو ایمان حالی
خدایس کن ہمت یرن امت پیمبر
اگر ایمان پیچھوس تکریم زبر
وگرنہ در جہنم پیچھو ختنش جای
بتہ زن سوزن پیچھو ہمند پای
برای گنہگار سعیر از خاصہ یاران
از انجملہ کرن با تاجدار ایدان
بپیش خسرو پرویز تراک دربار

دپوک یامت سو حضرت ژا و د غار	برس سٹ بارہ گل تت آی لبیار
کبوتر آی لاگوک آشیانہ	شبانگہ تہول تراوک درمیانہ
زلر آوزال تت لاگن برابر	کرن دپردۂ زیبا یمان در
بگہ بلہ آی کافر تس بدنبال	وچھک بر در کبوتر تہ زلر زال
تلی گوک اندر دای فیرت	پشیمان گوک زحضرت آی فیرت
خدایا کرنہ خوشبو قبر حضرت	بمشک و عطر صلوات وتحیت

زلطفش وصل کردہ پای مقطوع

دپوک سعد آسو از صحبت پیمبر	کرن تم قتل کعب از حکم سرور
پنہر پاوک نہ سعد س کہو لگوی تیر	نہ اڈگی تس کہو رس از زخم شمشیر
بدست خود جنابن کہو ملوس	دتوک فوکہ زخم پا فوراً بلیوتس
خدا وندا لفہرش کرتہ تنیم	بخوشبوی صلوات و عطر تسلیم
بفصل ہفتمین خوان از فرست	ہمہ اعجاز در قہر و سیاست

زقہرش گشت آن شیرویہ خسرو

نمن لیو ناو عبداللہ لطیفن ان
سوگو درد و سرنن گرزی تغیر ان
سو خسرو خطارت بیکمن خسرو ہمراہ
زین سوی خطاتس لفرن بیچاہ
کرن تس فاصدس خصت اندر
سو فاصد پیش حضرت بار ہمراو
سو فاصد پیش خسرو پیش جلب تس
وین احوال خسرو دن ایس باب از حکومت
جنابن دلیل لطیفن بالو بابس ملک و حکومت
خدایا دلت تاراو خسرو ایس ہمہ
انیس کرنہ بیت عصا تخصا پیتہ
نمی و لولہ لفرمان ہمیشہ
نہ وان ایمان وکنہ لولہ ذی

حکم کرُ خسرون با اہلِ مرُدود
کرُن تم ڈیڈ وانن قہرِ یکسر
پگہ خسرو بہت در خلوت خاص
بتندی لتھ دپُن ای خسرو از جان
محمد چھوی رسول اللہ بلاشک
دگرنہ این عصا فوٹری بود ریش
یہ بوزت خسروس کہتو قہر از زہر
دیُن لتہ از فتوٹی ملک و تن و جان
تہ بوزت خسروس پانس ہتھون نار
حکم کرُ مو عرب یدوی بیوزاہ
قسم کرُ ما ڈیڈ وانن ای شہنشاہ
مہ ڈیو ہمنہ اژان نہ اہ از رہ در
شبانگہ ژاو در خرگاہ شیرین
کنوی آسوس بچو شیر و یہ بدخو
تلون خنجر کرُن مالس شکم چاک

کڈیون از خانہ این شخصِ عرب زود
عرب تیس وانہ کرزن دو ر از در
یوک مہنوا تہس کتہ عاصہ ہیتس
ژہ پرُ کلمہ خدا یس آن ایمان
ژہ آن ایمان بس از قہر موکہ لک
فوٹی از حکم حق ملک و تن خویش
فوٹرُ تم صاحبن عاصہ بصد قہر
وچھک ون گیا بنی از حکمِ یزدان
کرُن تم ڈیڈ وانن قہر بسیار
مہ آسوس دوان در خلوتم راہ
یہ چھوی وانتہ ژہ بنش از غیب ناگاہ
بو چھوس زانن یہ چھوی قہر بیمبر
بفرش خواب گو در خواب شیرین
شبانگہ ژاو سوی در خلوت شاہ
جگر ژٹونس تہ کڈنس جان ناپاک

ایمان بیڑ نبیہ
نوم گرُ سوس فرنی ختم رسل پیغمبر
نوی مارن پدرِ منز حلہ خاص
خبابن از غضب نبی منز دون
بانہ گوس تیغ ختم تیمو تن بیون یار تن
خدایا کرنہ تیمو تن بفخر حضرت
مشک و عطر صلوات و تحیت
شنیخ جنگ گرو ان فوج امی

یتن جنگ خیبر بلیب ما فیمن
سلمان شکست کیا کافرین
ودران عنتر ابن فتح و نصرت
ودعا منگ سر منز ملک ابن سہمان
وچھون فوج ملائک بند بیہ آو
سوار اسپ ابلق بند بیہ آو

جنابن دوپ تو نزد جنگ گو گرم
خدایس و نکنس ہنس کافرن سرم
تجک اکرژہ موہہ ابیہ پرئیس
دین چھی شاہت ابو جہل برُس
چھن یہ آن خاک پرُ روی ستمگار
یمن گیم عرژ اچھن منز دو بیکار
اینو پیو سارنی از خاک نفی الغفور
ہر زینت ہنت زلت کاہم تجک دور
خدایا کرنہ خوشبو فخر حضرت
مشک و عطر صلوات و تحیت
زیادہ قدرت نما از اشارہ
دوکہ عریاں بیعت بعد ہجرت
جنابن فتح مکہ کر بفضرت

اعجاز غریبه

زهیرش از قریش پیره ریان چاسی د

شاهو بکهورت درکمت کفا د پد تحت

دوان آس حضرتی پیدا شهاه تحت

قریشی در بکمه در متن یز

خصوصاً آن قید عاص و اسود

دو هم اکه آس جبرائیل و سرور

به بیت الله مو کهیک متحر

دیوک اول ولید آس به تهمت

نظر کر جبرئیل تس په زخمت

په زخم تره به یوس آرخ مو د

تمی منزه گوس ازتیجاری تنی مو د

یمی پته عاص کس ژروکن ده ند

په زخم پار از خار خون شی رد و

بکعبه ژ او اول ز سر شوق	کرن تت بوسه هر جا از سر ذوق
وجهن د رکعبه بت هر سوی لاگت	تره هت بیه شیشه بت بد وی لاگت
جنابن آس اتهس کت جهیر یکبار	بهر بت زد اشاره پیوند گونسار
لجکنه جهیره سیتن زیر بر پا	پتهی پی از اشاره تم بهر جا
بهر خانه که در مکه پوتل آس	وست پی تم دیوک پل آس
خدایا کر نه خوشبو قبر حضرت	بمشک و عطر صلوات و تحیت

زقهرش خون عتبه شیر نوشید

ابولهبن گبور عتبه تمس نا و	سو بو داماد حضرت وار کن نها و
قریشو دپو تس زروی غیرت	ژه نزاون دختر حضرت بجیرت
بغیرت کر جدائی تم ازان نور	سو بدقسمت زرحمت تر لوشهاه دور
جنابن دپو خدایا سو زنن پیټ	تو از گرگان خود هونا کلبس رت
دپوک کهنه د وه گر شهت گو عتبه در شام	سر ره رټو سهن د تو نن هټس دام

خدایا کر نه خوشبو قبر حضرت
بمشک و عطر و صلوات و تحیت

شهاه رت گوس جار زمی تم دتن نجانی ژود

تمیں تیز او اسود منفر زر ایان

تمیں پیچکاسه شکاه اک لو نهن ست

سین یکبار زانبیا بعجب ست

پیر انگه چیره تنخص تیمن

تمس گرینی انشاره حبیب

بیر نا گه تنن گو خون جاری

بدونح والوه خره اسو نازی

نیب انگه وحی اندر اوریش غصنب

نمب پیغمبرس انا ارشنب

تحمرا عنشه و ران تدام از افتاد

تحمرا اسو اخضرت یار بار

دو مه تحمرا و بیو بلن تنکین نیج بار

ابجا ز عزیزہ

نفصل پیغمبران ابجا ز جوانی

کریہ اودان تس عیان از نہانی

بوسفیان عیان آس از نہان گرفتن

روایت چھی کرن زندیکی فن

دپن تمہ دراو انحضرت باخلاص

لطعوف کعبہ بوسفیان بیموکھ سانس

رودی لودہ اکہ احوال الحقوپی

کرنت بانینہ دنیان اتمیہ روتوبزی

حجو بہ سبیتہ باطاہ رتمیہ سیو دوونی

دوبعہ بادیہ تس امتنہ فاش کرنی

ہمہ اسرار تمہ تشبت فاش کرنی

جنابن وچھو نہ سوی از کثرتِ خلق	سو بوشہور اندر دعوتِ خلق
عکم پیت کُن بہت آس آسوزاگان	کلہ گلہ وان یعنی آسولاگان
جنابن ثینکن از نورِ نبوّت	وچھون تس کلہ گلہ وان از نحوست
دپن تس روز بہتی پاٹہ گو سوروز	تمس بیو لرزہ بر اندام بوزت
بہتی پاٹہ رعشہ آسوس تا بمردن	بلرزہ آس تس اندام و گردن
خدایا کر نہ خوشبو قبر حضرت	بمشک و عطر صلوات و تحیّت

زمین بگرفت اسپِ دشمنی زُود

روایت چھی کرن دروزِ ہجرت	پکان آسو در سفر حضرت بنصرت
شرارت کافرن آسوی سہاہ بدبخت	تمس پتہ آی لاران آس کمبخت
از انجملہ سُراقہ آسو مشہور	جنابس پتہ لاران گو ستھاہ دُور
جناب بلہٖ تم وچھون ترٲوون گُرس	زمینن تس گُرس ژٹن اتھ کھور
قدم گی تس اندر زمین بند	کر یوتن تم سُراقن زور ہرچند
سُوگو لاچارہ تس شاہن یہ ٹن پیو	جنابن بخشنس غیرت گرہ گو
خدایا کر نہ خوشبو قبر حضرت	بمشک و عطر صلوات و تحیّت

٥٩

ابوسفیان یہ بوزت گو ستھاہ تنگ

دپن با ہمہ امشب لوکری جنگ

چھو کرمت از شبہ یاوی تمی فاش

گرہ تمس ون لوزہ تہ مارس کس فاش

پیس فارغ زطوف کعبہ آن شاہ

بوسفیان دپن امرد خودخواہ

ظلم اصلا نہ کر بر ہمہ ناحق

اسرار کس چاتس کرن تہ فاش مطلق

ابوسفیان یہ بوزت حیرتن پیو

تجلی گو حضرتن باد ون پیرن پیو

دپن تس تہ رسول اللہ بلا شک

تہ چھو کر پیغمبر بر حق تہ اینک

تمم ایمان دوم کلمہ شہادت

پیم پیت گژہ تہ بحکم از سعادت

اعجاز غریبه

بحالت گفت آن راز نهانی

سو حارث به پهمو کیمونت بعد جنگ بدر بیروز
بظاهر سوی ایمن قیدن نبی ته وپیش قیروز
یمن در جنگ بدر ازعم بنت به
ان تم بذر کهه شتر کنزا ه
کهبست طم زور کهاون پر زاه
ز هروی گو پیش حضرت طم دن بن
دپوس طم حضرتن کیاه بذ آنت
دپوس طم حضرتن مه کهنه واه
کیزو اشتران پچهی در فلان زاه
ته بوزت گوسوتر منذ پشیمان
پرن کلمهٔ شهادت گو مسلمان

٦٠

خدایا کرنه خوشبو قبر حضرت
بمشک و عطر صلوات تحیت

عیان راز نهان گفتا لعباس

دپوک در روز جنگ بدر عباس
رتٹ آنوک کرس نه کینه اک پاس

گنداک در پیش حضرت و اتناوک
جنابس عم خود حواله تهاوک

جنابن دپوتس ای عم به تصدیق
ژه ان ایمان پر کلمه به تحقیق

دپوس تم زاه کرمنه زاه کری نه
اگر ژی ماره هم کلمه پژه نه

جنابن دپوتس کر خبر به منظور
دوان آس مه بمه ژی ما زه بر لور

عباسن دپوتس کهنه چهومنه فی الحال
پتم سرمایه نیو هم لوٹه فی الحال

جنابن دپوتس یک کوزه دینار
تهوت اند ز فلان جا در فلان دار

تهونت ماوت نه باوت قت رخصت
نه اتم الفضل بیه کهس وصیت

عباسن دپوژه کم نونی پزدی ون
دپوس تم ون و نم روح الامین

دپو عباسن بلا شک کهوک ژه مرل
محمد مصطفی بهتر ته افضل

انئ ایمان پرن کلمهٔ شهادت
ازین دنیا نبن گوی سعادت

خدایا کرنه خوشبو قبر حضرت
بمشک و عطر صلوات و تحیت

بروح مصطفی محبوب باری
سمیو باره وبیه و صلوات باری
بیوساری رحمت باری الکوتن
پیو باده ن بیان الدن بیوتن
بجون نعت رسول الله اکا جان

پهوس گنهگار یا رسول الله
لو زمنه زار یا رسول الله حمت
شرمنده تمتسم الله ورزاه
بمه ن چرکنه شفقت یا رسول الله
مخلوق رسول الله ممنتن
ساکه عذرا یا رسول الله
حکم و دربار یا رسول الله

تیچھ والنس ژیکو عثمان امۃ ازبس
دیکھ یکدیہ دیاہ نبنہ ووکی تبسے کہ
بہبنہ العوائل ان حافظہ در
دنن میہ العو بوچھ پیش صبح لغ آکہ
خبابن دیچہ بجلدی ابنژ ونن
نیپانن شن دوپن الو از کیشن آر
معو یاہ گرینہ [illegible] دیون زن
پتہ ریوپن میہ دیوپ پیش وفاو بچل
پتہ پیش مقوراو مرناو
اجابن دیوچ پیش تسلی ممکن
دیوپن و الو کر تمنن ہی دنن ناد
گرہ آوتمہ تشخصام دنن زاد
دپاہ پرچھ کردپن عثمان زاد
دپن بیچھ پھر پنظار ازجاہ
جبابن دیچ برونشار انگاہ
بہبنت ونت دیو

کر شفاعت بہ بندۂ عاصی	پیش غفّار یارسول اللّٰہ
لولہ چانی زدیدہ جاری چھیم	اشرچی دار یارسول اللّٰہ
سوکھ سان ازمہ ماوتم رخسار	درشبِ تار یارسول اللّٰہ
ٹاچھ چھم چشمہ زنہ تہ لغلینس	کرہ نثار یارسول اللّٰہ
یکنظر کر باُمتِ کشمیر	چھی سٹھاہ خوار یارسول اللّٰہ
موکہ لاوک زشفقت ورحمت	ازستمگار یارسول اللّٰہ
چھوی حسن زن اشتیاقِ دیدارت	عشقہ بیمار یارسول اللّٰہ
بود فضل ہم اعجاز مشہور	کہ در بلشین گوئی ہست مسطور

بشارت یافت عثمان از شہادت

ابو موسیٰ اشعر زاہلِ عرفان	چھو راوی یتہ حدیثن لو زا یجاں
دپن تم دراو آن فخرِ زمانہ	زخانہ سوی گلشن گور روانہ
بوگو سس سیت باغس اوسرور	دپن مہ اتھ اندرما نکل برسرور
برس ما نکل کرم تہ فیر ہر جا	کرک گلگشت ساتھاہ بیٹ [illegible]

دپوک مرہ بجلدی تس متوقر بر
دیوپن وانی بلای سخت برسر
کرک یہ صبرتن یہ طاز سعادت
ہشتی منزرہ و اتگ از شہادت
بجلدی گو تسن دروازہ تھاو
بہ کنز آہ حضرتن دیوہم نہ بام
کتبن منز چھو لکھوت بعد فاروق
پتن عثمان خلیفہ از سر شوق
دران آسوی خلافت
ہمن دوہن اتح سخت آفت
کرکتی تمی دوہمن آخر شہادت
دران فت لبن یہ سعادت
ہشتی الوپنک زسعادت
خدایا کرتہ جان شیر و حضرت
بشکر و عطر صلوات و تحیت

بشارت داداواز فتح حیره

خزیم آن ابن اوس از صحب اخیار
دین روزی جناب شاه لولاک
خبر کرهم زباطن وَن زفطرت
ههٔ امت چایی بتنگ خوش وتیره
قبیله آسه شحصاه تمنری کور
فیداونٹس کهت نیری به پیگار
مسلمانان برورز جنگ یکبار
کمس عرض لتر ای شاه ابرار
دس بخشون دپو مم زی بخشی
لعه بد حضرت صدیق اکبر
تتهتی پاٹهن وچهم شیمابه پیگار
رٹت آهم نیم درشیں خالد
گواه انس مه برقول پیمبر

روایت چهوی کرن ازهوش کن دار
به مجلس آس فرماوان بادراک
بهردم امتس چاین چه نصرت
زلعد لوکرن تم فتح حیره
چهومتند نا وشیما آسه پرزور
سیه برقع ولت آسن برخار
رٹت آن متس ازفوج کفار
اگر شیمارٹن لو وفت پیگار
ته هرگاه زینه من بیه کانه نبی نی
سین خالد بجنگ حیره افسر
نیهی پاٹ حضر لو فرماوا اطوار
دپوم مم بدچیه چانی آن شاهد
نیم شیمانه آو متند برادر

اعجاز معجزہ

چہ لوبنت گئی بیو اصحاب و دوستت
سپن حیران پتھ جاح العون ارزان
یکپہ نیں رمن ژھمن ژھمن دو جنگ نیکاہ
زدو دو چھم تہ چھم دنیا ہم یاران
جبا بن یو بنی پاپن منادی
کینبی واندنہ زاہ مردکا و
تحبنت و اندنہ اسلام فاجب
کری نہ یاری ای پتھ بنیم
کرینہ شب نصب
خداوندا نصب صلوٰة و عطن
بجوات سوی صلوٰة و عطن

بشارت داد او در حق شہیدان

رٹو توہ ملک کسرا ملک قیصر	کرو فتح عجم ہر جا مظفر
انیو توہ مال و دولت از غنیمت	کرونت درمیان خویش قسمت
یہ کت آسم بخاطر ناکہ سردار	سپن فاروق کرمت قتل کفار
کرن فتح عراق و روم ہر جا	رٹن ملک عجم نہ تخت کسرا
انوی سعد و قاصن مال لبیا	کرن تقسیم نت از حکم سرکار
خداوندا بروح شاہ والا	رسان صلوات و تسلیما ازما

نذارت داد او در حق فرمان

چھوراوی بوہر بڑ لوزای جان	دپن تم آو شخصاہ ناو فرمان
دوہا کہ دراو جنگس شاہ از جا	سو فرمان دراو فوجس سیت ہمراہ
سو فرمان آسو کرن دعوت اسلام	بنابن دلو بد زخ چھوس سر انجام
یگہ ایسہ سیت فرمان دراو جنگس	تنہتوی جنگاہ کرن کافرن تنگ
کرن ایں کافرس ہٹ حملہ از زور	کرن مجروح سوی یاواتو درگور
شبانگہ پیش حضرت آئی اصحاب	کرک شاباش فرمانس در ینیاب
دپوک تم حضرتن چھوو زخمی سوی	ونیو صد بار دیدوی ہانہ کرلوی

زیاران محمد بوسعد ست
یکہن چھی اہل داش ابن زید است
دپن تم دراو حضرت سوی صحرا
ز صحرا گو یکن بر کوہ حرا
خلیفہ سیت آ یکہ ور ہمراہ
دگر طلحہ زبیر آن خاص درگاہ
فراز کوہ حرا بیٹھ یکجی
ثابندہ قریا

دگر شہدا تیہ صدیق اکبر
زہ بیہ کاتھ چھ بیمہ اللہ سے نیم
مکن لرزہ دیہ تکلیف مارا
دپن تم حضرتن ای کوہ حرا
بہماہ لرزہ کرن کوہ یا بیل و
بہ حقیقت تہ گہان کوہ حرا

بیشش گشت گویا لحم مسموم
کرحق فرمود در شان رسالت
بود فضل و هم اندر اعانت
نجوشبوی صلوٰة و عطر تسلیم
خداوند القبرش کرته تنسیم
شهاده مال غنیمت نیز کفار
جناب فتح و نصرت لب پیکار
اعجاز غزیه

سیئن آخر بجز صدّیق هر کس
نمو پا نثر و شهادت لب سر انجام
خداوند القبرشس کرته تنسیم

شهید از زخم تیغ دشمنان بس
ونت تها وک جناب آک انجام
نجوشبوی صلوٰة و عطر تسلیم

نشان داوند جای قتل کفّار

روایت چهی کرن اصحاب حضرت
جمعه دوه بو سنه ۱۷ اهم ماه رمضان
ابوجهل آ و لشکر هت به پیکار
بجای جنگ حضرت عاصه هت دراو
هر خط آهه سو آنحضرت ونا نی
بتنت مارن ابوجهل لعینس
پگه بله کافرن گوڈا اس یکبار
سٹهاه گی افسر کفّار ماره
وُجهک تم لاشهٔ مردار هر جا
جناب آهه سو لیس پیتجایه و نومت

سداه رت آس گیمت بعد هجرت
سیئن کافرز جنگ بدر لرزان
سه صد با سیزده ۳۱۳ تن دراو سرکار
دجهین کها ور زمینس خط دون آو
یئنت ماری فلان شخص فلانی
بتنت مارن فلان شخص کمینس
سیئن اشرار ساری داخل نار
ابوجهل و دگر اهل اشراره
یمت آس جا بجا از قهر هیجا
سُوتت جایه برابر آسو پیومت

روایت چهی کرن اصحاب سرور
زنا ناه آیه روز جنگ خیبر
کهاه مارن یهودن زهر مار آلون
حضور رخدمت شه وانس آن

۶۴

بکهی اسمان شاه جانان
گنهگار سوخت جان اسمان
یهودن در بیشتر جن و انسان
جناب تح گنهگار نسب تاهر بهشت
زمین اسس ستر اه بین فلک زمین
دوپیئن ستم پا رسول الله زهر آلود
بو کسه هیج نه بایت زهر آلود
زمینو گنهگار نرون سو فلک از دوزن زود
بیش ابن البراءن کهیچهتی معود

خداوند القبرش کرته تنسیم
نجوشبوی صلوٰة و عطر تسلیم
بجان دان تی بانه از ان ان
بن عباس عبدالله مغفور
صحیح ابن روایت کر دِ مسطور

دیٔن روزی یه پیش شاه امجد
ازان مجلس جناب آ زرده دل دراو
دیوک اُمّ جمیله تش کوٹی اس
تمی یله معنی تبّت یدا بؤ ته
نبر کنه آسو بهت آن شاه لولاک
جنابس د پو ابوبکرن ازین اح اه
یه چیوی بدخوی و بدړ و بدزناناه
جنابن د پو پتش خوشر وزوا تن
دیٔن اُمّ جمیل یله واڈ انجا
ابوبکرس دیٔن لو زم محمّد
ابوبکرن دیس آنشاه والا
دلوس اُمّ جمیلن ای سخنور
جنابن د پو برای دفع این شر
توی ڈیوٹه نه امه شیطانه اصلا
خداوند القبرش کرنه تنسیم

ابولهب آ وته ولونک یله ورد
بشانِ بولهب تبّت یدا آ و
سهٔاه بدروی و بدخو تر سلی اس
زغم آ آشفته خاطر سی سهٔا روز
وچین اُمّ جمیله آیه بیباک
پکن امّ جمیله آیه ناگاه
وَنیوَن نا سزا چیوه دزناناه
مه ڈیشونه یه عورت کور باطن
وچیون نه پادشاه دین و دنیا
بنامِ من کرن چیوی هزل بیجد
کرن زاه چیوینه هزل و هجو اصلا
زه چیوک پنز زیوه رینسک آم یاور
فرشتاه آونهاون درمیان بر
هر کس چیوی محافظ حق تعالی
نجو شبوی صلوة وعطر تسلیم

۶۵

ايجاز نغز په

ڏيوس قريش ڪيائون ڪري پڪار

هٿيئن ٻڌائين ته ڇو ڪ خندقاه ڏيو هم پر ازنار

ڏيوس فيرت ٻهين په سوئن فرقتي

خداوند برترج شاه ابرار

رسان صلوات و تسليمات بيسار

شده مجبور از حڪمتش ابوجهل

ڏيو ڪ از شهر بابل و شهنشاه

ابوجهلس ڪهن ڪرڪ برسر راه

ديس ڪهڻ ديار ٻاقي ڦم تعين

ٿهاه ٺڪراو ڦم خوڪن ڪيمين

ڪرڻ ڦم لسنغاثه پيش ڪار

بخانه ڪو ابوجهلس سو سردار

قسم ڪرهين ته ڏيو هين جهو ڪ ڙه سردار
پڪه بله درا و حضرت بر مصلىٰ
ابوجهل آ ولارن اڪ ڪيناه بهت
سويامت و اتوٽس نزديڪ نامت
ڏيوس يا روڙه ڪياه گوئي آ ڪ فيرت
سٽهاه ٻڌ بوته ڏيٺهم دندمٽس تيز
اگر مه هاٿه فيرت اندرين ڪار
خدايا ڪرته خوشبو قبر حضرت

بلاشڪ اس ڇپهرڙي سيئن مدد ڪار
پرن هٿرنم نماز از بهر مولىٰ
عرض آسوس سه لاين حضرتس پٽ
سيئن هيبت تمس ٿلو از ندامت
ڏيو ڪ نم آم او نٽاه اندر نيرت
مرٿرنم آس يڪبارهٔ ڪرڻ خيز
مه ڪره هي اونٽ يڪبارهٔ گرفتار
بمشڪ و عطر صلوات و تحيت

گريزان شد ابوجهل انسغاثش

ابوجهلن ڏين با قوم يڪروز
توهي ٻغي جهه و نماز آسن پڙاني
نتو ڏيوهس جهو و نڪن وقت گزره لار
ابوجهل آ و در غيرت لصد شور
زياران ڙهاله ماران گو سو نيرت

محمّد گو توهي پٽ سخت فيروز
تمس ڪهنه جهيونه توه صلا ڪراني
نماز نيت ڪيا پرن جهيوي ڏس ٿهاه مار
بحضرت گو سولارن ٿنل زنبور
بنهس فشقش ڏوان ٻنتو آو فيرت

اجازت غوښتل

اپنی ورن عزرائیل آح ما

ورته ایس سلام در نهایت غفلت نیاب
دین چهی غم طمس بلبلیا نرین غفلت بیاب
سره ورا حسین عرض اوخصاله بایرو
ستانه پنځه آمدن اوځ اوخپصاله بایروف
متن و پس جدا در آمد پیت پتن ځوا لی
سره و پس جبه در آمد ویمن بیاه والا
چه در آمد متن پیکا ده و باره
سرته مهار پیکاه و نبج واره
وچهی وبیدار خضر نبج روز
جنابن اوړ آنډه و تو نبج رو
دپوکړ چهیناره زرن حسن جو بدر
پیوی چهوی فاضل اح وانسان
اجازت دین دار ابن جان

67

خدایا کړه نه خوشبو قبر حضرت	بمشک و عطر صلوات و تحیت
معاون شه ورا فوج ملایک	

دپوک در جنگ بدر آن شاه ابرار	سهاه آشفته ګوتره آس کفار
شبانګه زاد سوی تنها بخرګاه	کړن اته زبیهه استاده بدګاه
کړن تم التجا با صد عجز و زاری	بشارت آیه تق از ستګاری
پګاه یله کړم ګو بازار پیکار	مسلمان آس کم کفار بسیار
سه دفعه سخت واده آو در فوج	تولن از ګرد هیجا هر طرف موج
ګوډن با باد صرصر آو جبرائیل	بین انګه آو میکائیل بی فیل
متن پته آو اسرافیل چون باد	نره ساس آس سک ملایک سبت جلاد
سوار اسپ ابلق آهن پر زهر	ګدک شمشیر مارک فوج از قهر
سهاه راوی دین جهي وقت پیکار	ملایک و چهه کران آس قتل کفار
جنابن فتح کړ از حکم دادار	سنت زن نه نده آنک بسته کفار

خدایا کړه نه خوشبو قبر حضرت
بمشک و عطر صلوات و تحیت

پس انګه زاد و عزرائیل از در
کړن تسلیم دی پتی ای پیغمبر
درین دنیا ده فرصت و از امام
هر چه منه کینه منګومت اذن تمام
منګی نه کینه رخصت لعدازین ازاده
ده دم رخصت بی ای خوشیاره
دیئ تم حضرتن و له کړین کوم
چه دنیا بی وفا نفرت امکوم
ازین دنیای فانی نیره لوی جان
پرینا کړلین راحت چه و انسان
خداوند ابغرق کړه تسنیم
بخرنبوی صلوة و عطر تسنیم
بیموبار وبرو صلوات رب ری
بروح مصطفی محبوب باری

انجاز غریبہ

ستہاہ جیحو راز خدمت لو چھوس دور
وچھن در کشور و امصار کتو گوم
جہانس وین دوکس تس پاک شانس
وِدِ لستا دوز و تبر چھم بنار کتو گوم
ہمیں تمہیدِ شفاعت چھم ازان لگ شاہ
کرن پابن زہ اچھہ نثار کتو گوم
ووزس تتنۂ لفظی ازن کن دجان

گموت پچھوم سو رسوی دلدار کتو گوم
پیمانہ اکہ ماہ درشن دیم
پیم درشن فہم گلزار کتو گوم
برہ کرن سر جی پیوشن زن لو
سرہ چھو منہ سر کسر دار کتو گوم
بکہ کتہ لو زولہ چھمنہ بو ای
للہ وُن پچھوم زلہ وُن نار کتو گوم

٦٨

بیو پادن پرن لادن ہموتس	بیو ساری ہمت پاری لگوتس

کُنم از گریہ غرق خون جہان ہا

دِلہ وہس وٕ لہ تہ نار کتو گوم
دو اسپہ یک سوارہ گوم نیرت
فٔتوم سینہ ژٕلوم لولن جگر می
دٔکھن جیہو کہ لایومن تسو کہ مہ راوُم
گرُس کھتو واتو بر عرش معلّیٰ
کرن ژُونی زہ اُڈ فیرت انُن دُوہ
ہتھ کاسن انِن نم گاش آ نُن
سلام آسی کرن گُل تہ کُنی نس
لبی نمہ عاشن اندر شب تار
وچھن آس لوکہ تس دِ ندہ بر یو منز
ہر جایکہ آن سرور بہن آسو
زہ اچھہ از کحل مازاغ البصر تس

مہ عالم شرا ابرار کتو گوم
دو بارہ آمنہ یکبار کتو گوم
رٹن خلوت کہٹون دِ بدار کتو گوم
لگوم تو کھہ وای سر سالار کتو گوم
کرن باذات حق دربار کتو گوم
کرُن لو بند از رفتار کتو گوم
کڈن از دست چشمہ سار کتو گوم
کہتھ آسس کرن کہسار کتو گوم
سٹرن از پر نور رخسار کتو گوم
کنھی وزہ شعلۂ انوار کتو گوم
یون کیاہ آس مشکن دار کتو گوم
شبن کیاہ آسہ سرمہ دار کتو گوم

لعونِ حق کنم ختمِ رساله

بحمد الله درین فیروزه گلشن — سپین از برگ کاهی شمع روشن

بو چهوس آن برگ که از شوق دلدار — کند کنج زن دَ دُس لولن گنڈمبار

کُرم افروخته این شمع پُر نور — اگر چه از صناعت چهوسته کافور

گِل آلوده کرُم هر گه جواهر — پینُ جوهر جواهر کرَه ظاهر

۱۲۹۹
کرُم یت نا و اعجازِ غریبه — امی منزه دراو تاریخ عجیبه

شمارِ بیت ها بو زم ثه از جو د — سرَوِشن د پو مبارک شعل محمود

چهه لکهمت عالمو اعجاز بجید — ۹۲ مِه کر مک حصر در لفظِ محمد

بشوق دل پرن هر گه مسلمان — بمن پټ پانه رحمت سوه زه یز د ان

پرَن نم با طهارت از سر شوق — بجای پاک و پاکیزه لصد ذوق

پس هر معجزه صلوات ذه بار — پرَن از شوق دل سر روح سرکار

کرن نم التجا با چشم نمناک — گر تهک راضی جناب شاه لولاک

شفاعت سوی کرک در روز محشر — گر تهک حاجت روا موکلن هر شر

زشوق دل پرن هر روز هر گاه — و چهن دیدار آنحضرت شبانگاه

اعجاز غریب

کرن تم جلیشن پیر برادر
بوچھی میانوس شیخ فاضل در ونیر
بعہد خود سوبہ سوی شیخ کبیر
ز شاہان چھن ملک کس سو جاگیر
بگوبہ بابہ نز کرجا گرُ سا گوی
تگوی در کوہہامہ بابہ میا گوی
مہ کرُ سیر و سیاحت ہر کرانہ
سکھا ڈ یھم بزرگان زمانہ
از انجملہ ز روی از حمیدی

رواج بدعت و کفر و ضلالت	بہر جاتم کرن چھی از جہالت
مشائخ پیر عالم گل ہکیبار	سپن کشمیر ظلمت خانہ ای یار
خداوندا از فضلِ خویش پانہ	ژہ سوزن مہدی آخر زمانہ
سُود جالن کرُی از قہر مارہ	سو کژابن دئی در شہر جارہ
سو گالی بدعت و کفر و جہالت	سو زالی محنت و ظلم و ضلالت
خداوندا ژہ رہیتن ملک کشمیر	ز آفات زمان فظلم و تشویر
مسلمان ییم چھہ اند ظلم مجبور	ژہ کرزنگ از عنایت شاد و مسرور
خداوندا ژہ رہیتن از عنایت	حسن از نار و نرخ در حمایت

بروز حشر از غم مو کرلاوم
بجنت پیش حضرت وانہ نادم

بگویم حسب حالِ خویشتن باز

مہ آسوم از سعادت جان تقدیر	جناب شیخ حمزہ چھوم ہن پیر
خدمس میا کس تمی دلو تاج اسلام	کرن تس شیخ غازی نا و ذاکرام
سپن اولاد تس حلیہ افضل	خصوصاً شیخ یعقوب از چہ بل

وچھوم خواجہ محمد از حمیدی
بو کرنس تم ٹہہ دل نقشبندی
خدایا از عطا کرتن سو مسرور
و دن چھو بنہ زندگی بیکار پام
سو تاون دار یاون یار پام

۷۰

عمل کنہ چھہ تہ آلاہ چھوتن بیکار
کنہ چھم سرتن ابنار ابنار
کنہ چھم کوراو گنہان نہ بہ
چھب کنہ چھم منہ تر نہ بہ
خدا لیشں ان پیتہ تبہ
خدا لیس چھم خدا انہ یار تھاوم
امید اتھ چھیم کرامت مو کرلاوم
ہن پیر از کرامت دام پیر
لبا زم التجا و دم
حضرت مخدوم میا بہ بہشت

چانہ سیت پربت سپن گلدستہ
لولن چانی زاجنم وستہ
ٹاچہ چشمہ وندہ ہی لعلینس تہ
توس آم بوسہ کرہ دروازس تہ
تصدق لگہ ہی آستانس تہ
دارہ پلہ وزت چھوس سست دلبستہ
عرض حال ونہ ہی بوزتم استہ
ابر چھوس غمکس دریاوس تہ
اتھہ رٹو کرتم بتھو کت جستہ
کیاہ کرہ پوشنہ شیطانس تہ
ون چھوس لگموت تاوانس تہ
ملک الموت یلہ ینہ جانس تہ
ہی ہی کیاہ گوم دزہ نارس تہ
پیرہ میانہ چیرہ چھم نتھ دامنس تہ
شفاعتہ چانہ سیت گژھہ واتہ

آس دلخستہ بوزتم زار
لٹہ اکہ گژھہ منزہ ہاوِ دیدار
آس دلخستہ بوزتم زار
برانہ کتہ کرہ ہی کلہ نثار
آس دلخستہ بوزتم زار
رحمتس چانس امیدوار
آس دلخستہ بوزتم زار
نہ چھہ تت سُم تہ نہ چھوتت تار
آس دلخستہ بوزتم زار
زندگی راوم دربدکار
آس دلخستہ بوزتم زار
کیاہ کرہ تتہ ییتہ آس گژھہ کار
آس دلخستہ بوزتم زار
وسیلہ میانو چھوک پتھ غفار
آس دلخستہ بوزتم زار

اعجاز غمزہ بیہ
مژہ پنی چھی وایت بانتھ
بونہ چھوس چانی لوی انداز غفار
نظارہ کرتم نبی چھم پیرہ صفا ناب بانتھ
دلاس دلس چھم پیرہ میتت بوز تمہ زار بانتھ
مرحمت ہمہ میانی سیت چھوس چانے صاحب
مُشکلہ میانی لوئی منگنہ تمہ زار
سمن دل بس چھم حضرت ممن شرابہ
کاشتن جلقن چھوٹ حضرت پیرہ
فنو لکن بکلم سر بیا
سوالتس چھوکر فریاد رس تہ
مرس دلخستہ بوزتم زار
غلامہ حسنس چھو چانو ہاوس تہ

غلام حسنس چھو چانو ہاوس تہ
زوره پارٹ ماوتن نور خار
دیدارہ چانہ سیت غم زلتن تہ
آس دلخستہ بوزتم زار
حضرت مخدوم میانہ سر ستہ
آس دلخستہ بوزتم زار

منقبت حضرت پیر
رضی اللہ عنہ

السلام ای شاہ جیلان السلام
جان ونوی پیرہ میانو لول تم
چانہ بیتی زندہ گوو دین رسول
چانہ پیتی امتس حاصل مرام

مُصطفےٰ کر خالقن شاہِ رُسل | چھوک ژٕ شاہِ اولیا فخرِ انام
دردو عالم چھی مُریدن جانِ ست | لاتخف دیو نہک تہ موکلی خاص و عام
حال وَنہ ہی میانہ پیرو لوز تم | نال ؤلو نم نفس شوم من در اسِ خام
کارِ بد چھہوس بارہ سہت تارِ ریگمُت | نارہ سندِ پٹہ تارہ نارم چھہوس غلام
بازراوُم رازہ ہو نزس پرفو ہٹم | گوم گُل بلبل تہ قمری چھوم بدام
دُلدِس زادِس ٹدم کھور پیو تھر | دُور چھوم منزل تہ ہی کیاہ بنیام
پیرہ میانیو ایرہ دُن چھہوس تہف کرُم | چیرہ چھم تہف منز داسِ جانس مدام
از شفاعت کرنہ اندر روزِ حشر | با لقای حق مرا جنّت مقام

تمام شد | از فراقت سوختہ جانِ حسن
ہاوتس دیدار امشب ای ہُمام | اعجازِ غریبہ

تاریخ وفاتِ مصنّفِ کتابِ ہذا کہ بذاتِ خود تصنیف نمودہ است

آہ غلام حسن بلبلِ باغِ سخن | رفت ازین خوش چمن جانبِ مینو نکو
ہاتفِ فرخندہ فال از پئی تاریخ سال | عمر و ولادت وصال گفت زیک بیت جو
بلبلِ باغِ اصفیا آمد و ساجد بزلیست ۱۲۴۹ ۶۸ | از پئی سالِ وفات یافت حسن بہشت گو ۱۳۱۶

ہر قسم کی سستی اور با رعایت کتابیں ملنے کا پتہ

غلام محمد نور محمد تاجرانِ کُتب

مہاراج رنبیر گنج بازار سرینگر

(و)

مائسمہ بازار امیرا کدل سرینگر کشمیر